

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIII | NÚM. 2208
2,90€ | 16 GENER 2022

Alejandro Ernesto

La plaça davant la basílica de l'Anunciació, a Natzaret, buida a causa de la pandèmia del Covid-19.

Terra Santa necessita pelegrins

Les comunitats cristianes locals pateixen
les restriccions provocades per la pandèmia

P 3 i 8-11

Bisbat de Menorca

**Francesc Conesa: de
Menorca a Solsona**

P 16-18

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

Terra Santa i terra de sants

El temps de Nadal ha acabat amb la festa del Baptisme del Senyor. El misteri de l'encarnació que hem celebrat aquests dies ens ajuda a viure i entendre el mètode que Déu ha escollit per relacionar-se amb nosaltres. S'ha fet carn, un de nosaltres; ha entrat a les nostres coordenades d'espai i temps. Des d'aquesta perspectiva, els llocs que el Senyor va habitar durant la seva vida mortal són un signe d'aquesta encarnació.

Terra Santa, per tant, és per a tots els cristians una referència a l'encarnació del Fill de Déu, un testimoni de la seva estada entre nosaltres en un espai i temps concret. Els frares franciscans, que vetllen i tenen cura dels llocs sants, són molt conscients de la importància de la seva tasca de preservar i mostrar als pelegrins els llocs on Jesucrist va néixer, va predicar, va fer miracles, va patir la passió i va ressuscitar. D'aquesta manera, tot cristià pot tocar i veure els referents històrics de la seva fe. Els cristians no creiem en un conjunt d'idees o normes; més aviat creiem en una persona, Jesús de Natzaret, que va viure com un home i que essent també Fill de Déu va habitar en un lloc i temps concret del nostre món.

Actualment, Terra Santa està patint les conseqüències de la crisi Covid, fent

que davallin significativament els pelegrinatges. Si, a més a més, hi sumem el degoteig de cristians que fugen a causa de la persecució religiosa, tenim un panorama no gaire optimista. És per això que cal pregar per tal de preservar els llocs sants. Potser no hi anirem mai, però és important que recordem tenir aquesta referència física de la vida del Senyor, per tal que la nostra fe no passi del misteri encarnat a un misteri diluït i eteri, sense cap relació amb la realitat.

Si Terra Santa és un testimoni mut però eloqüent de la fe cristiana, l'arribada d'un bisbe a la diòcesi de Solsona és un signe de com la cadena de transmissió de la fe iniciada pels apòstols ha arribat als nostres dies. Solsona, com la resta de diòcesis catalanes, ha estat en el passat terra de sants que han donat la vida per Crist, sobretot durant la persecució religiosa. Mons. Francesc Conesa ha estat nomenat bisbe de Solsona pel papa Francesc. La maternitat de l'Església ha obrat promptament per tal que els fidels no es quedin sense pastor, sense aquesta connexió amb la comunió amb Roma i amb la successió apostòlica. La persona del bisbe, com ho és d'alguna manera Terra Santa, ens recorda que la fe es viu de persona a persona, en comunitat i amb un pastor que confirmi als seus fidels en la fe.

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
13	Vida eclesial
23	Opinió
25	L'entrevista
28	Carta dominical
30	Bíblia
32	Litúrgia
34	Espai lectors
36	Societat
46	Agenda
47	Des del carrer

Jordi Sabaté Pons, malalt d'ELA i activista

PÀGINA 25-27

38
Adeu al pedagog i folklorista Joan Soler
Amigó

Els capellans a la presó concordatària de Zamora

PÀGINA 36-37

Fra Josep M. Massana, in memoriam

PÀGINA 19

47 Antonio Pampliega, periodista
especialitzat en zones de conflicte

La setmana en tuits

ALESSANDRA SMERILLI
@ASMERILLI

Secretària «ad interim» del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral. És un escàndol que fins i tot en l'any més terrible de la pandèmia, amb tantes mancances en el camp sanitari, augmenti la despesa en armament.

JOAN LLUÍS PÉREZ FRANCESCH
@JOTAJLPF

Catedràtic d'Universitat. Ha mort Joan Soler i Amigó. Vaig col·laborar amb ell fa anys. Expert en cultura popular, pensador cristià i social, va fer lletres inoblidables de cançons com *La vall del riu vermell*. Una pèrdua immensa. Un amic per sempre.

JORDI GUARDIOLA
@JORDIGUARDIOLAF

Periodista. En l'últim mig segle, la relació entre la diòcesi de Menorca i les de Lleida i Solsona ha estat curiosa. Tots els bisbes que han passat pel Palau Episcopal de Ciutadella des de 1969 (excepte els administradors apostòlics entre bisbes) han acabat a Lleida o Solsona.

NICOLÁS CASTELLANO
@NIKOCASELLANO

Periodista. 4.404 víctimes mortals d'aquest sistema de fronteres el 2021 en les rutes d'accés a Espanya. No s'havien conegut dades com aquestes des del 1988, quan va aparèixer el cadàver de la primera víctima de les pasteres.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Cases de colònies

Les 17 cases de colònies de la Fundació Pere Tarrés han registrat unes 38.000 estades de grups religiosos els últims cinc anys, un augment important només frenat per la pandèmia. L'Alberg Centre d'Espiritualitat Pare Manyanet de Begues (Baix Llobregat) i el de la Conreria de Tiana (Maresme) són els més populars. L'espai *Sense distància* va oferir el 4 de gener un reportatge sobre aquestes dades. Albert Riu, director del Servei Colònies de Vacances de l'entitat eclesial, va destacar que «les cases són de característiques i indrets diferents, des de platja a Calafell o les Cases d'Alcanar fins al Pirineu, a Salardú, Rialp o Llivia, cadascuna amb un element distintiu».

D'altra banda, el responsable d'aquests espais va recordar que «a Catalunya hi ha molts grups religiosos, parròquies i comunitats que necessiten llocs de trobada per fer recessos, pregàries i altres activitats, i han trobat aquí una oferta assequible que encaixa amb molts d'ells i alhora permet un públic molt divers». Riu va afegir que «la perspectiva de recuperació és bona de cara al 2022».

Zoom

EDUARD BRUFAU

Andrés Gutiérrez

Acabada l'erupció del volcà Cumbre Vieja, uns mil primers veïns de La Palma ja han pogut tornar a casa. Ara comença la tasca de neteja, avaluació dels desperfectes, reclamació d'ajudes i reconstrucció de barris i pobles sencers. Es preveu que durant les setmanes vivents la resta de veïns puguin fer el mateix i lentament tot torni a la normalitat.

L'efemèride de la setmana

18 de gener del 2004: mor a Barcelona José Luis Ortega Monasterio, revitalitzador de l'havanera moderna i autor d'*El meu avi*.

DES DEL MONESTIR

Quatre vides en una

És el títol de l'esplèndida biografia de santa Joaquina de Vedruna escrita per la germana Teresa Llach (E. Claret, Barcelona 2021). L'hem llegida al refetor, a l'hora de dinar. Durant sis setmanes, aquesta dona valerosa del segle XIX ha captat poderosament l'atenció de la comunitat. Per a mi, educat per les Carmelites de la Caritat, Joaquina de Vedruna és una santa propera, una companya de camí.

En destacaria la humanitat i la normalitat de la seva trajectòria. Va ser una dona serena i equilibrada, amb una gran capacitat per descobrir el voler de Déu vivint a fons tots els reptes que la vida li anava plantejant. Després d'una infantesa protegida i feliç, accepta un matrimoni que, d'entrada, va en contra de la seva vocació religiosa. Un

matrimoni al qual es lliura plenament com a esposa i mare de nou fills: disset anys de vida en comú amb Teodoro de Mas marcats per la felicitat i també per la infelicitat, per les penúries de la guerra, per la mort prematura de tres fills. La viudat, amb la tasca de pujar bé els fills i retrobar la vocació religiosa pel camí arriscat d'un nou projecte, insòlit per l'època. La fundació i els primers passos del nou institut, amb èxits i fracassos. Novament la guerra i l'exili. La consolidació de la seva obra i el capvespre d'una vida gastada pels altres, amb realisme, honestat, bondat i generositat: els ingredients de la seva santedat.

Una dona que va traçar el seu propi camí de dona, de deixeblla de Jesús, en un món i en una església d'homes. Una dona que

LLUÍS SOLÀ

Monjo de Poblet

continua mirant-nos, amb els seus ulls profunds, des del retrat fet poc abans del seu traspàs. Continua parlant-nos en el seu ric epistolari. Viu en la seva obra i en la seva espiritualitat. A casa seva, al Manso Escorial, podem agenollar-nos davant les seves despulles, o prop de les bigues en forma de creu de les golfes on ella es retirava a pregar fugint del bullici dels fills i del tràfec d'una casa de pagès.

Santa Joaquina de Vedruna, pregueu per nosaltres.

Joaquina de Vedruna és una santa propera, una companya de camí

LLUCIÀ POU SABATÉ

Doctor en Teologia i Llicenciat en Filosofia i Lletres

Molts milions de persones estan famèlics al món. A l'Àfrica, des d'Etiòpia a Sierra Leone, milions de persones estan condemnades a morir. Ens queixem dels que venen a Europa, però no fem res perquè visquin amb dignitat: cal afrontar factors complexos com la necessitat d'educar gent capacitada per portar el país amb els seus sistemes, sense colonialismes: invertir en el capital humà d'aquests països, no tractar-los amb infantilismes ni permetre que, per falta de formació, segueixin amb règims dictatorials que s'han imposat o s'ha ajudat que s'imposin per part d'Occident per interessos merament econòmics.

També caldria procurar l'accés a tecnologies adequades i un digne

LA SAL DE LA TERRA

Fam al món i solidaritat

comerç que no penalitzi, de manera que tinguin un marge per poder invertir. Una camisa al Salvador la paguen a 4 dòlars i la venen per 40 dòlars als Estats Units: pagar algun dòlar més per la camisa donaria lloc a poder progressar ells mateixos. És el colonialisme de pagar poc per generar dependències.

En un món necessitat de solidaritat cal substituir «competir» per «compartir». Explicava Teresa de Calcuta d'una família hindú famèlica, que van rebre arròs i de seguida el van portar als veïns: «Els també tenen fam.» Havien tingut el valor

Adoptem una actitud de canviar el consumisme per solidaritat

de compartir. I deia Teresa: «Frequentment em pregunten quan acabarà la fam al món. Jo responc: quan aprenguem a compartir. Com més tenim, menys donem. Com menys tenim, més podem donar.»

No ens queixem de la fam al món: adoptem una actitud de canviar el consumisme per solidaritat, ja que, com es diu, si la nau fa aigua a proa, a popa no es pot viure tranquil·lament. I això, en petites coses cada dia: no malbaratar, sinó donar als altres. Per això, cada persona, cada família pot alleujar el problema de la fam: cal corregir el model de desenvolupament global. Les emergències ambientals ens parlen també de no deixar campar l'egoisme i adoptar un estil de vida i de consum de respecte amb la creació i amb la justícia i solidaritat.

**JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Units en l'esperança

«Un lloc primer i essencial d'aprenentatge de l'esperança és la pregària», escrivia el papa Benet XVI en la seva encíclica *Spe salvi*, dedicada a reflexionar sobre l'esperança cristiana. «Quan ja ningú no m'escolta, Déu encara m'escolta. Quan ja no puc parlar a ningú ni invocar a ningú, sempre puc parlar amb Déu», afegia el Papa. Encara que també recordava altres «llocs d'aprenentatge i d'exercici pràctic de l'esperança» entre els quals esmentava l'acció i el sofriment, perquè «tota actuació seriosa i recta de l'home és esperança en acte» (N 31-35).

Aquests pensaments semblen ben oportuns quan els cristians estem cridats a ser signes d'esperança en un temps ple d'incerteses i temors com el que estem vivint. Un any més, el Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians i el Consell Mundial de les Esglésies, han publicat els textos per a la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, que s'escau cada any del 18 al 25 de gener.

Sempre es confia la preparació dels textos de la Setmana de Pregària als cristians d'algun país o zona del món. Aquest any l'encàrrec ha anat cap a l'Orient. Justament, la llum del sol ens arriba cada dia des de l'Orient (*ex oriente lux*), des d'on també ha vingut la llum de Jesucrist. El lema que ha triat el Consell de les Esglésies de l'Orient Mitjà, amb seu a Beirut, s'inspira en un fragment de l'Evangeli segons sant Mateu: «On és el rei dels jueus que ha nascut? Hem vist sortir a l'Orient la seva estrella i venim a adorar-lo» (Mt 2,2). La idea principal és

que l'estrella apareix com un do, com a signe de la presència de Déu entre nosaltres i que la llum veritable és la de Jesucrist, que ens il·lumina el camí cap a Déu i cap a la salvació.

La missió de l'Església en el nostre temps és anunciar la Paraula de Déu i, a través de les accions pastorals i socials, donar a conèixer el missatge de Jesucrist al món. Jesucrist ens recorda que una de les millors maneres d'evangelitzar és vivint la comunió. Per això, vol que tots els cristians ens esforcem a promoure un diàleg fratern amb les persones d'altres confessions i religions. No els hem de veure com a rivals ni competidors. Tradicionalment els mags de l'Orient han simbolitzat la diversitat; són uns personatges que representen totes les cultures, tradicions i religions.

Entre tots, anglicans, evangèlics, ortodoxos i catòlics..., podem millorar el nostre món. Ho podem aconseguir amb la pregària, però també amb voluntat i ganes, i sempre comptant amb l'ajuda de l'Esperit Sant.

Benvolguts germans i germanes, us animo a participar en la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, tant amb la pregària personal com participant en els actes que les parròquies i altres centres de culte organitzen. Prequem perquè siguem tots u. Com deia el papa Sant Joan Pau II, «en la pregària ens reunim en el nom de Crist que és u. Ell és la nostra unitat». (*Ut unum sint* 23). Que santa Maria, estrella de la nova evangelització, ens ajudi a viure units i a buscar sempre la unitat.

Terra Santa necessita pelegrins

Les restriccions al turisme escanyen les comunitats cristianes locals, que depenen especialment del turisme religiós

P. J. ARMENGOU

Corresponsal a Jerusalem

Fotos: *Alejandro Ernesto*

Un cristià àrab resa en una església ortodoxa de Natzaret.

Segons un estudi del Ministeri de Turisme israelià, més de la meitat d'estrangers que van visitar el país l'any 2019 ho van fer per motius religiosos

«El declivi és total», lamenta el franciscà Carlos Molina, director de l'hostatgeria Casa Nova de Natzaret. Les restriccions al turisme imposades pel govern israelià durant la pandèmia del Covid-19 han buidat Terra Santa de pelegrins i les comunitats locals se n'han ressentit molt. Especialment els cristians àrabs. «Ells són les pedres vives de Terra Santa i se sostenen gràcies a les peregrinacions», diu Molina, que ha vist com els feligresos de la ciutat perdien la feina, tancaven negocis, canviaven de sector o, fins i tot, marxaven fora. A Natzaret, una de les ciutats d'Israel amb més cristians (un 35% de la població), el 70% de l'economia depèn dels visitants estrangers i l'atur ha passat del 4 al 45% des de l'inici de la crisi.

Israel ha mantingut tancades les seves fronteres durant gairebé tota la pandèmia, i les ha obertes tan sols dues ocasions i per poc temps des del març del 2020. A principis d'aquest gener, el govern del primer ministre Naftali Bennett va decidir tornar a obrir les portes del país, pressionat per un sector turístic arruïnats i davant la sensació que el tancament de fronteres tampoc estava evitant nous casos per la variant òmicron. «Però el mal ja està fet», repeteixen indistintament botiguers, hotelers i restauradors dels principals destins de

turisme religiós a Terra Santa, ja sigui Jerusalem, Betlem o la mateixa Natzaret. «Depenem molt del turisme», explica l'alcalde d'aquesta darrera ciutat, Ali Salam, que reconeix que el turisme intern «no és suficient» per salvar l'economia local. «Hem treballat molt per reobrir la restauració i els hotels, però, desafortunadament, la majoria estan tancats», lamenta.

La importància del turisme cristià

Haim Salami, director de l'hotel Ramada Olivie de Natzaret, explica que abans de la pandèmia la gran majoria de clients del seu hotel eren cristians i estrangers i que tenien una gran ocupació, però que «tot es va aturar al 100% el març del 2020». Des de llavors han passat molts mesos tancats o treballant sota mínims. «Aquestes festes de Nadal hem tingut, de mitjana, un 20% d'ocupació. És un 80% menys del que seria normal per aquestes dates», explica Salami, que dirigeix aquest establiment de cinc estrelles des de la seva obertura el 2017. Amb unes 200 habitacions, sales de reunions, spa, gimnàs, piscina i restaurant, l'hotel donava feina a unes 140 persones en èpoques normals, i a algunes desenes més en temporada alta. Ara amb prou

feines té contractats 50 treballadors, i la majoria a temps parcial.

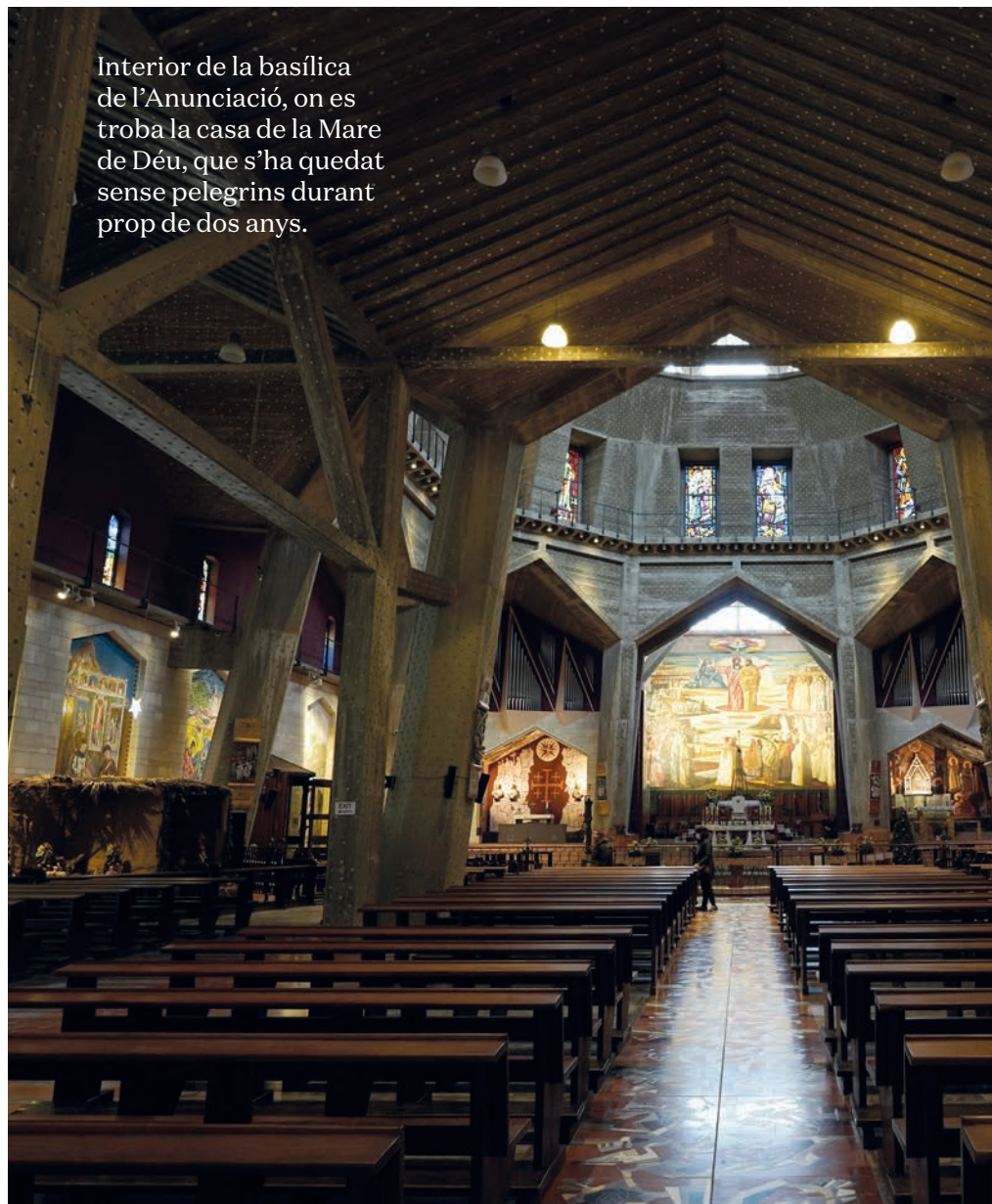
L'alcalde Ali Salam indica que, en temps normals, el 70% dels turistes que visitaven Israel passaven en algun moment per Natzaret, ciutat natal de la Mare de Déu i on Jesucrist va passar la seva infància. «Cada any podíem arribar a rebre tres milions de visitants. Ara no hi ha turisme estranger, només intern. I això és una cosa que, com a alcalde, em preocupa molt», declara. Segons un estudi del Ministeri de Turisme israelià, més de la meitat d'estrangers que van visitar el país l'any 2019 ho van fer per motius religiosos. I prop d'un 20% definien la seva visita, específicament, com un pelegrinatge. Dels 4,55 milions de visitants del 2019 —un any rècord per un país de 9,2 milions d'habitants— el 53,9% eren cristians, el 25,6% jueus, el 2,6% professaven altres religions i un 1,4% eren musulmans.

El mateix Bennett assegurava el passat setembre que la «devoció» dels cristians per Israel és una «benedicció» per al país. «Ens ha ajudat a mantenir la nostra situació durant els moments més difícils, incloses les guerres», continuava. El primer ministre és conscient que el turisme cristià és un puntal per a l'economia d'Israel; però també que el suport dels cristians estrangers, i especialment dels grups de pressió evangelistes als Estats Units, és clau per al país. El principal *lobby* proisraelià als EUA és, de fet, una entitat cristiana: Christians United for Israel. Amb més de set milions de membres, l'organització envia cada any desenes de milions de dòlars en ajudes. Només en el mes de març, amb motiu de la Pasqua jueva, en va enviar més de sis milions.

L'Església també pateix

La manca de pelegrins també ha suposat una davallada en els donatius a la basílica de l'Anunciació. «Depenem econòmicament al 100% de les peregrinacions: de les donacions, dels donatius a les celebracions, de les intencions a les misses...», explica Carlos Molina. El frare, que dirigeix l'hostatgeria que la Custòdia de Terra Santa té a Natzaret, Casa Nova, explica que durant aquests dos anys han patit molt per pagar les despeses del local i de la basílica, i que han hagut de reduir el personal. «Tots els

Interior de la basílica de l'Anunciació, on es troba la casa de la Mare de Déu, que s'ha quedat sense pelegrins durant prop de dos anys.

que treballen al santuari són cristians laics», explica.

Els franciscans també han hagut de reduir les ajudes a les persones més necessitades de la ciutat i han hagut de retallar els diners que s'enviaven a les comunitats cristianes de Síria, Egipte o el Líban, més pobres que les d'Israel. «Amb prou feines podem pagar els nostres treballadors i el manteniment dels edificis», explica el frare, «cada any, des del 2016, el nombre de pelegrins havia anat augmentant, però des del 2020 s'ha aturat tot. Ja no tenim les facilitats d'abans i fins i tot hem aturat obres previstes als Llocs Sants». Per a Molina, l'arribada amb comptagotes de turistes interns d'Israel, jueus i musulmans, tampoc ha suposat cap millora: «El turista "normal" no deixa res al santuari. Durant la pandèmia

hi ha hagut jueus que s'interessaven una mica per aquest lloc, però només hi passen per veure'l. Ni fan donatius, ni gasten a les botigues cristianes del barri, ni s'allotgen a la ciutat», lamenta.

Més enllà de l'economia

Fra Carlos Molina tem que la davallada del turisme tingui un impacte negatiu en les comunitats cristianes, més enllà del pla econòmic. «Gràcies a la presència de pelegrins, els cristians signifiquen alguna cosa per a l'Estat d'Israel. Fa que se'ls tingui en més consideració perquè aporten riquesa i resulten necessaris», assegura. En altres paraules: la manca de pelegrins i la pèrdua de poder adquisitiu dels cristians pot resultar perjudicial per a la seva rellevància dins el país. Al ma-

teix temps, cada cop més veus alerten que la crisi econòmica està fent que molts àrabs cristians vinguin les seves propietats i tanquin negocis, que sovint compren els jueus, especialment en zones disputades com la Ciutat Vella de Jerusalem.

A la Cisjordània ocupada, les crítiques han estat encara més obertes. En declaracions a l'agència EFE, l'alcalde de Betlem, Anton Salman, va acusar Israel de preocupar-se «només dels seus interessos» en prohibir l'accés d'estrangers a Israel, el principal punt d'arribada de pelegrins a Palestina, que no té aeroports ni controla les seves fronteres. «Estan prenent les seves pròpies decisions» i «no tenen en consideració la nostra situació ni la nostra economia», es queixava Salman aquest passat desembre. El batlle ha estat molt crític amb el fet que la seva ciutat, que depèn econòmicament en un 80% del turisme, no pugui prendre les seves pròpies decisions en aquest àmbit i lamenta que la ciutat ha arribat a tenir un 40% d'atur a conseqüència de la manca de pelegrins.

Durant el darrer tancament de fronteres, que ha durat del novembre del 2021 al 9 de gener del 2022, diverses veus en el si de la comunitat àrab cristiana també han criticat el govern de Bennett per tenir una posició esbiaixada en les excepcions per accedir al país. En un missatge a Facebook el 16 de desembre passat, Wadie Abunassar, portaveu i assessor de les esglésies de Terra Santa, va dir que diverses confessions cristianes estaven molt molestes pel tracte

selectiu del govern i va acusar Israel de discriminar els pelegrins cristians en plena campanya nadalenca. Es referia, en concret, al fet que l'executiu va permetre l'entrada al país dels participants al projecte *Birthright* (dret de naixement), un programa que organitza viatges a la Terra Promesa per a milers de joves jueus de tot el món. En les darreres setmanes, malgrat les restriccions imposades a tots els turistes, diversos grups de nord-americans han arribat a Israel aprofitant l'excepció. «La discriminació racista no s'ha d'acceptar de cap manera!», va escriure. «Insto les autoritats israelianes a tractar tots aquells que vulguin visitar el país de la mateixa manera, sense cap discriminació entre religions.»

Missatge del papa Francesc

La situació dels cristians a Israel i Palestina arran de la pandèmia ha arribat a oïdes del Sant Pare. Durant la tradicional benedicció *Urbi et orbi* del 25 de desembre passat, el papa Francesc va tenir un record pels cristians de Terra Santa. El Pontífex va demanar que el món no s'oblidi de Betlem, «que viu temps difícils, també a causa de les dificultats econòmiques provocades per la pandèmia, que impedeixen que els pelegrins arribin a Terra Santa, amb efectes negatius a la vida de la població». Aquesta petició del Papa és extensible a altres ciutats amb situacions similars, com Jerusalem i Natzaret, i podria ser una demanda velada perquè els catòlics d'arreu del món visitin Terra Santa.

CARLOS MOLINA
«Depenem econòmicament de les peregrinacions: de les donacions, dels donatius a les celebracions, de les intencions a les misses...»

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

SABER ESCOLTAR

El vas amb aigua

Si haguéssim de fer la gràfica de la vida humana, no ens sortiria pas una línia recta, sinó que hauríem de recórrer als nombres trencats. L'existència coneix moments d'alegria i altres de dificultat. Sempre creiem que els que estan bé i no tenen problemes són els altres. Sembla allò dels infants que pensen que el berenar millor és el que ha preparat la mare del seu amic.

Hi ha un fet molt clar: tothom sofreix o sofrirà per alguna cosa. El sofriment, tard o d'hora, es fa present en la vida de tothom. Els cristians sabem que el sofriment té un sentit. És valuós quan s'ofereix a Déu i t'entregues a Ell. És una manera gran d'identificar-se en Jesucrist.

Però, en principi, prefereixo traslladar-me al món de la psico-

logia. Un psicòleg, enmig de la seva explicació, va mostrar un vas d'aigua. Tots van pensar que els faria aquella qüestió tan típica: «Està mig ple o mig buit?» Però, va ser aquesta: «Quant pesa aquest vas?» Els atesos van dir diversos grams i el professor va respondre: «El pes total no importa, depèn de l'estona que el sostingui.» «Si el sostinc un minut, cap problema; si el sostinc una hora, em farà mal el braç; si el sostinc un dia, el meu braç s'enramparà i es paralarà. Fixeu-vos-hi bé: el pes del braç no canvia, però com més temps l'aguanto, més pesa, es torna més difícil de suportar.»

El professor els va fer adonar que l'objectiu de la lliçó eren les preocupacions. Són com el vas d'aigua: si hi penses una estona,

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

no passa gran cosa; si hi penses un xic més, comencen a fer mal interiorment i, si hi penses tot el dia, acabes sentint-te paralytitzat, incapaç de fer res.

Hi ha els que, davant del fracàs moral de la mala passada del proïsme, del fet de quedar malament... en fan un problema que els desequilibra i els dona una acritud especial. Les dificultats requereixen, per al nostre equilibri i el dels altres, una reacció molt moderada.

Les dificultats requereixen una reacció molt moderada

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanyà
ynaraja@gmail.com

En la meua llarga vida, però curta existència, m'ha tocat viure esdeveniments qualificats d'importants que, erròniament, la gent anomena *històrics*.

Algú s'adona que un esdeveniment ha de ser conegut, i que cal celebrar-ne l'aniversari, per la categoria i les conseqüències que ha suposat. Cal anunciar-lo i preparar-lo. De seguida es comencen a fer canvis que realçaran la festa. Canvis que milloraran la convivència i, fins i tot, la categoria personal. Comencen els canvis, s'ha de donar a conèixer la grandesa del fet i, en conseqüència, millorarà la convivència.

Passats els dies nadalencs, em preguntava a mi mateix examinant el meu entorn.

A PROPÒSIT DE...

Funcionari

Durant la meua vida, conseqüència de ser fill de funcionari, m'he vist envoltat de diferents esdeveniments que es van considerar socialment resonants.

Als meus 10 anys, l'anomenat Mil·lenari de Castella. Recordo els elogis que el mestre li professava. En aquesta etapa dels estudis, era fàcil adoctrinar i convèncer. Es van oblidar dels discursos i dels espectacles, però les millores arquitectòniques d'edificis emblemàtics encara romanen. Quan vivia a Vic, i feia setè de Batxillerat, es va anunciar que s'aproximava el centenari del naixement del sacerdot i filòsof

La gent anomena, erròniament, esdeveniments històrics alguns fets importants

Jaume Balmes. Es van afanyar a adequar la ciutat, es van programar actes culturals i religiosos i es va convidar personalitats importants a col·laborar-hi. Conferències, litúrgies, exposicions i atraccions de fira no van faltar i, fins i tot una tómbola, que van modificar edificis i carrers. Més recents van ser els projectes i els enginyers amb motiu dels Jocs Olímpics de Barcelona 1992.

Ambientat en aquests fets, o altres de diferents, que la memòria de cadascú conserva al seu interior, cal legítimament que el cristià reflexioni i es preguntin: «Si l'Encarnació del Fill de Déu va ser un fet històric inigualable, com el vaig preparar?, com ho vaig celebrar?, quines conseqüències per a la meua vida espiritual ha tingut aquest Nadal?, soc ara millor que abans pel que fa a Déu?»

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim la intenció de pregària del Papa, coneixem el nou bisbe de Solsona, Francesc Conesa, recordem fra Josep M. Massana, entrevistem Joan Ferrer i parlem sobre el concepte cristià de virtut en la psicologia

El Vídeo del Papa de gener se centra en la llibertat religiosa i les persones que pateixen discriminació

Francesc convida a seguir el camí de la fraternitat

Francesc dedica el primer missatge de pregària del 2022 contra la discriminació i la persecució religiosa. Recorda que la llibertat religiosa no es limita a la llibertat de culte, sinó que està vinculada a la fraternitat.

El Vídeo del Papa comença el setè any compartint la intenció de pregària que Francesc confia a tota l'Església a través de la Xarxa Mundial d'Oració del Papa.

L'edició de gener conté un missatge potent a favor de la llibertat religiosa i de les persones que pateixen discriminació. El Papa convida a triar «el camí de la fraternitat. Perquè o som germans, o tots perdem». I per això, és fonamental posar fi a tantes restriccions que molta gent troba a l'hora de professar la fe.

Amb una crida d'atenció a tots els governs del món, el Vídeo del Papa (que aquest mes rep el suport d'Ajuda a l'Església Necessitada) reforça la idea que, a les societats en què vivim i ens desenvolupem, ha de florir el reconeixement dels drets i la dignitat que tots tenim pel fet de ser persones.

En la primera intenció de pregària del 2022, Francesc obre amb dues preguntes directes, incisives i que clamen resposta: «Com pot ser que actualment moltes minories religioses pateixin discriminacions? Com permetem que hi hagi persones que siguin perseguides simplement perquè professen públicament la seva fe?»

En efecte, segons revela l'Informe de Llibertat Religiosa en el Món publicat per Ajuda a l'Església Necessitada l'abril del 2021, la llibertat religiosa es vulnera en un terç dels països del món. L'informe exposa que més de 646 milions de cristians viuen a països on la llibertat religiosa no és respectada. Així mateix, des del 2020 es denuncia com moltes

minories ètniques i religioses, especialment les que són d'origen musulmà, no gaudeixen de plens drets de ciutadania als països on viuen.

Com assegura Thomas Heine-Geldern, president executiu d'Ajuda a l'Església Necessitada internacional, «aquesta situació ha anat creixent durant segles a partir de les arrels de la intolerància, passant per la discriminació, fins a la persecució. Creiem fermament que el dret a ser lliure de practicar o no qualsevol religió és un dret humà fonamental que està directament relacionat amb la dignitat de cada persona».

Segons Heine-Geldern, «fins i tot quan els drets humans estan en boca de tothom, la llibertat religiosa sol passar desapercebuda. Però aquest dret és el punt de partida de tota la nostra missió. Com podríem defensar els drets de la comunitat cristiana si no advoquem primer pel dret universal? La religió es manipula una vegada i una altra per provocar guerres. (...) Defensar el dret a la llibertat religiosa és clau per exposar la realitat d'aquests conflictes. Les comunitats religioses desenvolupen un paper central

Església protegida per les forces de seguretat al Pakistan.

PAPA FRANCESC
«Com permetem que hi hagi persones que siguin perseguides simplement perquè professen públicament la seva fe?»

quan «res no funciona» políticament o diplomàticament a les regions en guerra i crisis del món. El món ha de ser conscient que les perspectives de coexistència pacífica seran decebedores si no es respecta la llibertat de religió o de creences com un dret humà fonamental basat en la dignitat humana de cada persona».

El Papa recorda que la llibertat religiosa està vinculada al concepte de fraternitat. I per començar a transitar els camins de fraternitat, en els quals tant insisteix Francesc, és imperatiu no només respectar l'altre, el proïsme, sinó valorar-lo genuïnament «en la seva diferència i reconèixer en ell un veritable germà».

Per a Francesc, «com a éssers humans tenim tantes coses en comú que podem conèixer i acollir les diferències amb l'alegria de ser germans». Sense concedir aquesta premissa, el camí cap a la pau i la convivència comuna no és possible.

D'altra banda, el P. Frédéric Foranos, director internacional de la Xarxa Mundial de Pregària del Papa, indica que «Francesc ens ha donat una brúixola amb l'encíclica *Fratelli tutti*: la fraternitat humana».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

L'Alfred

L'Alfred Roca no els abandona; es troba ara mateix a Tigre (Etiòpia) amb els seus 88 anys; com a missioner salesià allí des de en fa 36. Va arribar a Etiòpia en temps de Mengistu, un polític militar etiòp secretari d'un partit únic de caràcter marxista i leninista. Li va costa entrar al país perquè deien que no necessitaven mestres i menys encara de filosofia. Més endavant, va ser aïllat, com ho està ara, quan el Front Popular d'Alliberament de Tigre (TPLF) disparava aquí i allà, entre muntanyes. Una guerra més... I va viure allà també la fam del 1983 amb més de cent mil morts al nord; a la zona de Mekele, on tothom sap que llavors tant els Salesians com les Missioneres de la Caritat van atendre i donar refugi a centenars de persones. Avui l'Alfred és a Etiòpia, incomunicat, no en sabem res, excepte que és viu. Es calcula que el conflicte etiòp entre el Govern i el TPLF ha generat més d'un milió i mig de persones desplaçades, i que el 90% de la població del nord on es troba l'Alfred pateix fam. Però ell no vol tornar. Fins als 52 anys l'Alfred va ser per Catalunya; va ser director de diverses escoles, president de l'URC, provincial salesià... Ell sempre diu que aquí als 65 anys et jubilen i que per estar en una residència d'avis ell creu que encara pot ser útil; i ho és i molt. Ell és discret, com el bé que fa per on passa, i sense voler-ho esdevé signe i portador de l'amor fidel d'un Déu que no t'abandona quan van mal dades. Que tinguem present en la pregària tant l'Alfred com tantes persones que fan present l'amor de Déu en les situacions més funestes.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna-URL

Francesc Conesa, nascut a Elx fa 60 anys, ha estat nomenat nou bisbe de Solsona

Bisbe portador d'alegria

CARME MUNTÉ MARGALEF
Redacció

Any nou i nou bisbe per a la diòcesi de Solsona, que des de feia més de quatre mesos estava vacant arran de la renúncia de Xavier Novell. El papa Francesc ha estat prompte a l'hora de nomenar nou bisbe per a una diòcesi que ha viscut un temps de patiment i que ara necessita entrar en una nova etapa de normalitat, de tranquil·litat i d'alegria.

La persona escollida ha estat Francesc Conesa Ferrer, fins ara bisbe de Menorca, un bisbe que precisament té com a lema episcopal aquestes paraules de sant Pau: *Adiutor gaudii vestri* (2Co 1,24), «Servidor de la vostra alegria». «Aquestes paraules —ha dit Conesa en el seu missatge adreçat als fidels de Solsona— representen la meua actitud davant vostre: no vinc a vosaltres com a senyor de la vostra fe, sinó com el vostre servent, amb el desig de cooperar perquè creixi en vosaltres el goig de creure en Jesucrist i, d'aquesta manera, la nostra Església diocesana sigui un signe més clar de Crist davant dels homes.»

El dilluns 3 de gener, a les dotze del migdia, es va comunicar el nomenament en sengles rodes de premsa a Solsona i a Menorca. A Solsona, amb la presència de l'administrador apostòlic, el bisbe Romà Casanova; a Menorca, amb el mateix Conesa, que durant cinc anys ha estat al capdavant de la diòcesi illenca.

Nascut fa 60 anys a la ciutat d'Elx, va ser ordenat prevere el 1985. Té estudis de filosofia i lletres i en teologia en el grau de doctor. Als 36 anys va ser nomenat vicari general de la seva diòcesi d'Oriola-Alacant, càrrec que va exercir durant setze anys. Del 2014 al 2016 va ser rector

de la basílica de Santa Maria d'Elx. El 7 de gener del 2017 fou ordenat de bisbe a la catedral de Menorca.

Un temps, el de Menorca, que Conesa ha definit com un gran do de Déu, molt marcat pel discerniment i aplicació del pla pastoral *Surt per places i camins*, que acaba aquest curs amb l'objectiu de ser «una Església que surt a anunciar l'Evangeli».

Com va recordar Romà Casanova en la roda de premsa, no és la primera vegada que la diòcesi de Solsona es proveeix des del bisbat germà de Menorca. I va fer esment dels bisbes Miquel Moncadas i Antoni Deig. «Dels dos hi ha molt bon record —va dir Casanova—, tant de la seva persona, com de la seva tasca pastoral desenvolupada.»

El bisbe de Vic i administrador apostòlic de Solsona va tenir paraules d'agraïment per la rapidesa del papa Francesc a l'hora de nomenar nou bisbe: «El Sant Pare ha tingut en compte aquesta Església de Solsona en la seva rica història i

FRANCESC CONESA
«No vinc a vosaltres com a senyor de la vostra fe, sinó com el vostre servent»

Visita pastoral de Mons. Conesa a la parròquia de la Concepció de Maó l'any 2019.

ROMÀ CASANOVA
«El Sant Pare ha tingut en compte aquesta Església de Solsona en les circumstàncies que hem viscut i patit en aquests mesos»

en les circumstàncies que hem viscut i patit en aquests mesos, i ens ha donat un nou pastor diocesà. El nostre agraïment al Sant Pare, que sabem que mai no ens ha oblidat i ens ha tingut presents no solament en les seves pregàries, sinó també en el seu zel d'apòstol.»

En les seves primeres paraules adreçades als nous diocesans, Conesa també s'ha referit al «dolor i desconsolament» viscuts durant l'etapa final del ministeri episcopal de Novell: «Donem gràcies a Déu per totes les coses bones que va fer i demanem que il·lumini la seva nova etapa.»

El bisbe Francesc Conesa ha volgut presentar-se en total actitud de servei: «Vull caminar amb vosaltres, adaptar el meu pas al vostre, per poder viure el goig de caminar junts, sinodalment. Un dels reptes que haurem d'afrontar serà culminar la fase diocesana del Sínode dels bisbes i escoltar allò que l'esperit diu a la nostra Església de Solsona, perquè la comunió sigui real, la par-

ticipació dels fidels sigui efectiva i la missió sigui compartida.»

La data de l'inici del ministeri episcopal serà, si Déu vol, el dissabte 12 de març a les onze del matí. Serà aleshores quan es posarà al capdavant d'un dels bisbats més rurals de Catalunya, que compta amb 37 capellans, alguns d'ells jubilats; 3 comunitats religioses masculines, 12 comunitats de femenines i una de verges consagrades; 9 treballadors apostòlics laics; 4 diaques permanents, i 6 seminaristes. La diòcesi s'estructura en 12 Unitats Pastorals Parroquials, cadascuna amb una parròquia de referència al capdavant de la qual s'intenta que compti almenys amb un rector, un diaca, un treballador apostòlic i un equip de 4-5 laics.

«Compto amb tots vosaltres per dur a terme la missió que hem rebut de Crist», els ha dit el nou bisbe, «ens necessitem els uns als altres perquè només junts podem ser l'Església de Jesús».

Francesc Conesa: de Menorca a Solsona

GERARD VILLALONGA HELLÍN, pvre.
Vicari general i moderador de la Cúria
del bisbat de Menorca

Que els seus nous
diocesans tinguin
la plena seguretat de
rebre un home de Déu,
un pastor infatigable
al servei de l'Evangeli

En la festa del Martiri de Sant
Joan Baptista del 2021.

He tingut el privilegi de servir la meua diòcesi de Menorca, assistint el bisbe Francesc Conesa durant els darrers cinc anys com el seu vicari general. Si alguna cosa podria certificar als solsonins amb tota seguretat de no equivocar-me és que es tracta d'un home que no es creu perfecte, però que intenta amb el seu esforç quotidià ser coherent amb l'Evangeli.

El bisbe Francesc Conesa és un home culte, intel·ligent, ben preparat, de magisteri clar i profund, amb una gran capacitat de treball, però que no cau en l'activisme ni genera crispació als seus col·laboradors, perquè dins de la seva organització personal, la pregària ocupa un lloc fonamental, insubstituïble, de manera que l'activitat pastoral sempre té com a font el desig de cercar el que Déu vol i, com a finalitat, el bé dels seus diocesans.

Aquestes capacitats venen acompanyades d'una gran humilitat. És persona de múltiples relacions i mai se situa paternalistament per damunt dels altres, perquè sap escoltar, dialogar, fer amics,

treballar en equip, aprendre continuament a partir de la realitat material i dels altres; en definitiva, amb una personalitat madura, que enriqueix i dinamitza el seu entorn i l'habilita per exercir el seu ministeri episcopal.

Us explico el que va passar aquí fa cinc anys: la seva immersió total en la nostra cultura, llengua, costums... sempre com a pastor que es fa proper a tots, però especialment als més desvalguts, posant sempre les seves qualitats al nostre servei. I portant-nos sempre a les aigües tranquil·les de l'amor de Déu, perquè poguéssim viure com a germans units amb el desig de transmetre aquesta pau i harmonia a la societat que ens envolta, superant les crispacions.

El primer any va ser de discerniment comunitari i va donar com a fruit el pla pastoral *Surt per places i camins*, que acaba aquest curs amb l'objectiu de convertir-nos en «una Església que surt a anunciar l'Evangeli». Res d'imposicions, sempre implicant, aglutinant, promovent la participació de tots i la responsabilitat.

Aquesta notícia del seu trasllat a Solsona l'ha agafat dins l'etapa final de la seva visita pastoral a la diòcesi. Les coses de Déu són així: ara, quan es podria dir que havia pres plenament el pols a la realitat, quan havia engegat molts projectes pastorals, etc., ara el Papa li demana que ho deixi tot i que surti a servir una altra Església particular, cosa que ell fa amb esperit de fe, obediència i alegria, abandonat en mans del Senyor.

Nosaltres restem molt tristos per la seva marxa. Per aquesta raó, demanem que els seus nous diocesans tinguin la plena seguretat de rebre un home de Déu, un pastor infatigable al servei de l'Evangeli; que li obrin les portes dels seus cors, que trobi una família acollidora en vosaltres, els solsonins.

Fra Josep M. Massana i Mola, franciscà, sacerdot, missioner i escriptor

FRA FRANCESC LINARES CEREZUELA,
o.f.m.
Guardià Franciscans Barcelona

Va néixer a Oliola (la Noguera – Lleida) l'11 de gener del 1938. Sent membre de la Fraternitat de Sant Antoni de Barcelona, el va visitar la germana mort corporal a l'Hospital Clínic d'aquesta ciutat, el 8 de desembre del 2021, solemnitat de la Immaculada Concepció, de qui va ser un gran devot i predicador. Havia complert 83 anys, 67 de vida franciscana, 59 de sacerdoci ministerial i 28 anys de missioner a l'Àfrica.

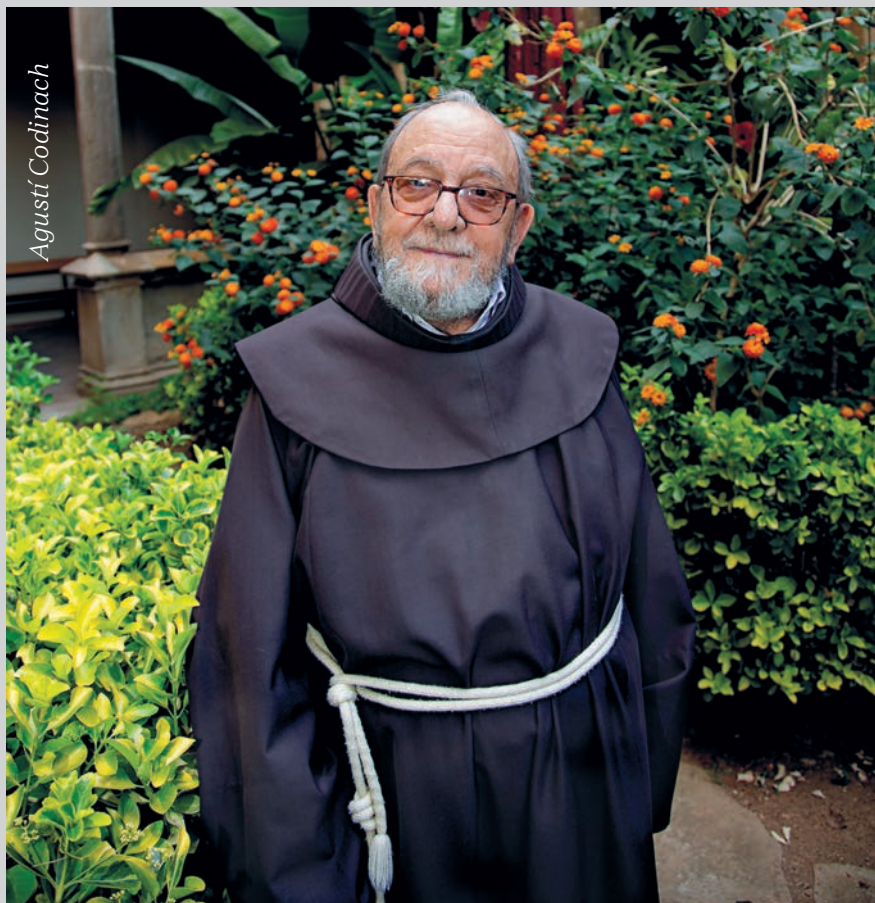
El P. Massana va entrar a l'orde franciscà l'any 1953, influït en part pel seu oncle, el músic P. Jaume-Manuel Mola i Mateu, o.f.m. Va fer el noviciat a la Bisbal d'Empordà. El 22 d'agost del 1954 es va consagrar al Senyor en la primera professió religiosa, i el 30 de març del 1959 va professar solemnement. Va estudiar

al Seminari dels franciscans de Catalunya i es va llicenciar en filologia germànica a la Universitat Central de Barcelona. Ordenat prevere el 1962, va passar a ensenyar i dirigir als col·legis franciscans Sant Bonaventura, de Vilanova i la Geltrú, i Sant Francesc d'Assís de Sabadell. Tenia grans dots pedagògics i didàctics.

Des del 1974 va viure al cor d'Àfrica com a missioner, havent après més de catorze idiomes de tot el món, destacant el suahili, el kirundi i el chi-chewa. Havia acceptat la trucada de l'orde per fundar la Província de Sant Francesc d'Assís d'Àfrica i, més tard, la Custòdia de Madagascar. Se'l considera cofundador de totes dues. Obligat per la salut a tornar a Catalunya, és destinat a la Fraternitat de Sant Antoni de Barcelona, on treballarà amb gran dedicació i cura a la Biblioteca Provincial i a l'Arxiu dels Franciscans de Catalunya, i exercint de secretari de la Província.

A les seves moltes qualitats, cal afegir la seva afició a la música, l'escriptura, la traducció i la poesia. Entre les seves publicacions destaquen: *La naturalesa a la poesia de Hölderling* (Barcelona, 1966), tesi de filologia germànica, Universitat de Barcelona; *Jo soc. Aproximació a la cristologia de sant Joan* (Barcelona, 1994); *Dues ànimes al nu* (Barcelona, 1969); *La clarissa dels cinc noms: Muambule Tchiapanga* (Barcelona, 1996); *Pels camins de l'Àfrica* (Barcelona, 1996), on explica les seves aventures per Ruanda, Burundi, Malawi i Kènia; el poemari *Oda a Àfrica* (Barcelona, 2002); el curiós *Diccionari de «lleidatanismes»* (Lleida, 2004); traductor de *Carta a Isidore* (Lleida, 2006); editor de les delicioses *Dites de fra Gil* (Barcelona, 2003); editor de *Missatge de l'amor misericordiós a les ànimes petites* (Madrid, 2012); *Els almoïners* (Barcelona, 2009), sobre els frares que passaven pels pobles demanant almoïna; *English-Chichewa Dictionary* (1996, 2000 i 2001), l'únic diccionari fins ara d'aquest idioma bantú; traductor de Jacques Dalarun, *La vida retrobada de Sant Francesc d'Assís* (Arantzazu, 2016).

Escrivia també a *Catalunya Cristiana* a la secció «Església en sortida», amb un estil molt proper, senzill i entranyable, sempre generós a l'hora de col·laborar amb el setmanari.

Agusti Codinach

Setmana de la Bíblia

Joan Ferrer, president de l'Associació Bíblica de Catalunya

«En el cor de la Bíblia ens trobem sempre en un diàleg amb Déu»

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA /
CARME MUNTÉ MARGALEF

El proper 23 de gener, Diumenge de la Paraula, començarà la VI Setmana de la Bíblia, que se celebra fins al dissabte 29, amb el lema «La Paraula, font de consol i esperança» (Rm 15,4). En parlem amb Joan Ferrer, president de l'Associació Bíblica de Catalunya, doctor en Filologia semítica i llicenciat en teologia i en geografia i història. És professor titular dels estudis hebreus i arameus a la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona i professor de Sagrada Escriptura a la Facultat de Teologia de Catalunya, a l'Ateneu Universitari Sant Pacià. També és membre de l'Institut d'Estudis Catalans.

El lema de la Setmana de la Bíblia d'enguany diu: «La Paraula, font de consol i esperança» (Rm 15,4). En aquests temps de pandèmia, quin relleu adquireix aquesta afirmació?

Vivim en un món mancat de consol i d'esperança, de manera que una oferta de sentit per a la vida com la que proposa la Setmana de la Bíblia d'enguany em sembla que és molt afortunada. En el cor de la Bíblia ens trobem sempre en un diàleg amb Déu, que és el misteri que omple de sentit la vida i que ofereix sempre consol i esperança a totes les persones. Qui senti que experimenta fam i set de sentit —i de llum per a il·luminar les situacions de la nostra vida— en la Bíblia hi trobarà un tresor.

Si desconexem la Bíblia, desconexem la nostra pròpia cultura, com fomentem l'apropament a aquesta «biblioteca» en una societat que religiosament és analfabeta?

Dissortadament la cultura religiosa i bíblica és molt pobre en la nostra societat. Un professor universitari que explicava que la histò-

ria de les llengües del món és la que hi ha entre Babel i la Pentecosta es va trobar amb la sorpresa que cap dels seus alumnes no havia sentit mai a parlar de res d'això. Quan la meua filla estudiava la carrera de traducció i interpretació es va trobar que una companya li va demanar en veu baixa «i què és l'eucaristia que apareix en el text que ens han donat per traduir».

Qui descobreix la Bíblia pot entrar en un món fascinant d'històries que són una font de sentit inexhaurible. Cal que recordem l'afirmació de Jesús: «Qui tingui orelles per a escoltar, que escolti» (Marc 4,9). Cal, però —això és imprescindible—, sentir la necessitat d'escoltar.

«Qui descobreix la Bíblia pot entrar en un món fascinant d'històries que són una font de sentit inexhaurible»

«La trobada de Jesús ressuscitat amb Maria de Magdala resumeix de manera essencial tota la història de la mística»

DIUMENGE DE LA PARAULA VI SETMANA DE LA BIBLIA

28-29 GENER 2022

“LA PARAULA, FONT DE CONSOL I ESPERANÇA”

(Rm 15, 4)

els... ajudar els qui no he... portar les seves feb... sense buscar allò que ens pla... Més aviat, que cadascú mi... complaure els altres... cari el bé d'ells, per t... dificar la comunitat... n poc el Crist no va bus... le... plaent. Ben al contrari! Tal com diu l'Escriptura: He rebut els insult... i l'ultratgen. En efecte, tot el que fou escrit en altre temps, va ser escrit per... struir-nos; així, gràcies a la constància i al consol que ens donen les Escripture... antenim l'esperança. Que Déu, de qui provenen la constància i el consol, i... ncedeixi de viure unànimement i d'acord els uns amb els altres, a exemple... ucrist; així, amb un sol cor i a una sola veu, glorificareu el Déu i Pare de Jesucrist... nyor nostre.

www.setmanadelabiblia.cat
setmanadelabiblia@gmail.com

La Bíblia s'ha de contemplar, s'ha de viure, s'ha de llegir, s'ha de pregar... què més podem fer amb ella?

Hi podem trobar una persona que ens ompli de felicitat: Jesús. És la història fonamental de la trobada de Jesús ressuscitat amb Maria de Magdala, que per a mi resumeix de manera essencial tota la història de la mística: «Lidiu Jesús: “Maria!” Ella es girà i li diu en la llengua dels hebreus: “Rabuni”, que vol dir “mestre”» (Joan 20,16). Es tracta d'esser «reconegut» com a persona, amb el nostre propi nom dit pel Senyor ressuscitat. La iniciativa sempre és d'ell. Aleshores podem respondre a la seva crida, que ens adreça sempre a través de la seva paraula.

A la Bíblia trobem més preguntes que respostes? Per on ens condueix?

La Bíblia és rica com la vida. Allí es compleix la paraula evangèlica: «qui demana, rep; el qui cerca, troba, i a qui truca, li obren» (Mateu 7,8). I no sols això, com una realitat abstracta, sinó com una oferta definitiva per a la vida: «Mira, soc a la porta i truco. Si algú escolta la meua veu i obre la porta, entraré a casa seva i soparé amb ell, i ell amb mi» (Apocalipsi 3,20).

Quina valoració fa del seu ingrés a l'Institut d'Estudis Catalans?

Ha estat per a mi un honor molt gran, com a biblista i com a filòleg. I em sento molt agraït a l'IEC pel fet que m'hagin escollit com a membre corresponent adscrit a la Secció Filològica, de la qual han format part els grans mestres de la nostra llengua i de la nostra cultura.

Martín Echavarría, degà de la Facultat de Psicologia de la Universitat Abat Oliba CEU

«La virtut no es desenvolupa sinó en el marc de l'amor i del sentit»

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Els dies 10 i 11 de desembre la Universitat Abat Oliba CEU va organitzar el congrés internacional *Virtut, psicologia i salut mental: l'aportació de la concepció cristiana de les virtuts a la psicologia*. Com ens explica el degà de la Facultat de Psicologia de la Universitat Abat Oliba CEU, Martín Echavarría aquest congrés ha estat «una oportunitat de donar a conèixer el treball que fem, així com de dialogar amb altres professionals que desenvolupen un treball semblant en altres regions d'Espanya i en altres parts del món».

Quina valoració fa del congrés?

La valoració és molt positiva. Hi han participat prop de 200 professionals d'arreu del món, tant ponents com assistents. Hi ha hagut representants d'Espanya, Itàlia, França, Suïssa, els Estats Units i Iberoamèrica (Argentina, Brasil, Xile, Colòmbia, Veneçuela, Perú i Mèxic, entre d'altres). S'han fet contribucions teòriques i pràctiques, de naturalesa interdisciplinària, des de la psicologia, la psiquiatria, l'educació, la filosofia i la teologia. Els participants ens han comunicat que estan molt contents i agraïts, i voldrien que es repetís en un futur. Penso que s'ha fet un avanç important en la integració entre antropologia cristiana i psicologia.

Fins on ens hem de remuntar per trobar l'empremta del concepte cristià de «virtut» dins la psicologia?

D'una banda, s'han fet aportacions des dels grans autors de la tradició cristiana, com els Pares de l'Església, tant orientals com occidentals. També doctors de l'Església com sant Tomàs, sant Joan de la Creu i santa Teresina de l'Infant Jesús, així com uns altres grans sants com sant Ignasi de Loio-

Universitat Abat Oliba CEU

la i els seus Exercicis Espirituals. També s'han treballat autors cristians més recents com René Girard i Joan Pau II. Des del camp de la psicologia, s'han recorregut totes les escoles i s'ha ressaltat l'aportació de psicòlegs catòlics que s'inspiren en un marc antropològic cristià com Rudolf Allers, Anna Terruwe, Conrad Baars i Magda Arnold. En la psicologia recent, s'ha treballat els temes de la virtut en la Psicologia positiva de Seligman, i en la teràpia del perdó d'Enright.

Avui dia, en la nostra societat, tot el que té «regust cristià» provoca un cert rebuig. Com presentar al nostre món aquesta mirada cristiana?

Depèn molt dels contextos. En el cas de la relació entre psicologia i virtut, hi ha molt de camí desenvolupat perquè la Psicologia positiva de Seligman i altres, que té com a centre l'estudi psicològic de la virtut, ha obert molt el terreny per a un diàleg entre la concepció clàssica i cristiana de la virtut i la psicologia. És important que el cristià que es dedica a la psicologia tingui consciència de la necessitat de formar-se

ens ensenya aquesta pandèmia?

L'home és un ésser social, i no està fet per a la solitud i la desvinculació. El tancament i el temor han danyat la salut mental de la població en general, especialment dels ancians. En el cas dels joves, el mal es veu més pel tema de la dependència dels dispositius mòbils i de les xarxes, que la situació de tancament i de falta de contacte humà personal ha incentivat. Per desenvolupar-se adequadament, són necessàries les autèntiques relacions personals, que no es poden substituir per contactes telemàtics.

Treballar les virtuts és una feina que s'ha de fer des de petits, per on comencem?

Les virtuts són disposicions del caràcter que cal, efectivament, treballar des de petits. Les virtuts són connexes i han de treballar-se juntes. Però jo crec que hi ha alguns punts clau. La virtut no es desenvolupa sinó en el marc de l'amor i del sentit. El nen ha de sentir-se estimat, i ha de sentir que la vida val la pena, per poder arribar a la convicció que val la pena fer l'esforç que requereix el desenvolupament de la virtut. Per això, les relacions interpersonals, particularment amb els seus pares i familiars són essencials. La virtut es desenvolupa sempre en un marc de relacions amb persones que ens manifesten la bellesa de la vida. Si no veus en el teu entorn persones felices i plenes, que s'estimen i s'estimen, és impossible o molt difícil el desenvolupament de la virtut. Sentir-se estimat per persones que veus plenes de sentit és una experiència fonamental per a l'activació de l'impuls esperançat cap a la mateixa felicitat per la virtut. Per a això, és important també el cultiu de la interioritat i del tracte amb Déu, que en la primera infància es desperta a partir de la felicitat familiar. Des del punt de vista de l'ordre temporal, el primer que es treballa és la tempraça, perquè sense una moderació en la relació amb els plaers, és impossible el desenvolupament de qualsevol altra virtut. Però el cultiu de la tempraça és dependent d'un impuls envers un gran bé estimat, perquè ningú no es modera en els plaers si no és perquè estima alguna cosa per sobre del plaer momentani.

en una imatge adequada de l'home i de les seves fortaleces o virtuts, encara que no sempre el pugui explicitar en el seu treball en àmbits seculars. Es tracta d'adquirir una manera de veure les coses que té en el centre la persona i la seva dignitat d'imatge de Déu, que fa molta diferència en el tracte personal.

Moltes vegades reduïm la «felicitat» a «diversió», el problema és aquest?

En el llenguatge corrent es tendeix a identificar la felicitat amb el plaer o la diversió. És natural en una societat atrapada en el materialisme i l'hedonisme encara que, justament per això, apareix com a contrapartida l'angoixa i la desesperació, quan aquest plaer i aquesta diversió no poden ocultar el dolor, la solitud i el contrasentit. La felicitat com a plenitud té a veure amb Déu i amb les virtuts, que són disposicions del caràcter que s'ordenen a la felicitat. Tots desitgem naturalment una vida plena. La virtut té a veure amb això, amb una vida reeixida.

El Covid ha deteriorat la salut mental dels nostres joves i adolescents, que

«Per desenvolupar-se adequadament, són necessàries les autèntiques relacions personals, que no es poden substituir per contactes telemàtics»

SIGNES D'AVUI

L'estrella i la cripta

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

L'última novetat rellevant en l'arquitectura de la Sagrada Família és l'estrella que culmina la torre de Maria. La seva visibilitat, ja sigui de dia com de nit, és manifesta. La seva presència lluminosa destaca com més gran és la foscor que l'envolta. La bellesa captiva, però quan enfonsa les arrels en l'esfera del sentit, obre esclatxes a l'infinit. No es tanca en una construcció, sinó que aquesta li serveix com a trampolí per al que és il·limitat. En això consisteix l'art: un fragment que conté la totalitat.

L'estrella adquireix el seu ple sentit quan enfonsa les arrels invisibles a la cripta de la basílica. El vèrtex de la torre de Maria, on s'incrusta l'estrella, està connectat per una línia perpendicular invisible, que travessa l'altar de la basílica,

amb el medalló que actua com a clau de volta de la cripta. En aquest medalló, Gaudí recull el moment de l'anunciació de l'arcàngel Gabriel a la Verge. Reprodueix en llatí les paraules de salutació: «*Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.*» Maria, en actitud d'escolta, de recolliment i d'interioritat, s'inclina davant de l'arcàngel, a la vegada que rep la irradiació d'un colom, símbol de l'Esperit. La presència de sant Josep es manifesta a través de la seva vara, com a signe de la seva paternitat simbòlica referida a Jesús. Dotze arcs conflueixen en el medalló.

L'estrella de llum es nodreix de

les profunditats de la cripta en el moment culminant de l'encarnació. Maria accepta el pla de Déu i s'obre al seu misteri en aquest espai subterrani de silenci i d'ordits afectius i espirituals. La cripta és l'úter del misteri i l'úter de Maria rep la presència de Jesús. El seu sí a la Paraula de Déu il·lumina l'estrella. Sense aquesta connexió, l'estrella seria un ornament sense més o un reclam publicitari. Els savis d'Orient arriben a Jesús a través de l'estrella.

El diàleg amb la Paraula de Déu és per a cadascun de nosaltres una invitació a ser com Maria a través d'una escolta atenta i d'una disponibilitat sense límits. Aleshores, només aleshores, la nostra vida es converteix en llum per als altres. La història sempre comença en una cripta, en la intimitat amb Déu.

La història sempre comença en una cripta, en la intimitat amb Déu

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Quan aquest article arribi als lectors de *Catalunya Cristiana* ja farà uns dies que vaig viure aquest moment, però hi ha coses que no tenen data, perquè sempre arriben al cor. És veritat que les festes nadalenques contenen un component especial de sensibilitat, i així les vivim, tant els que fem d'aquestes dates el centre de la nostra admiració per l'encarnació de Déu al món, i la seva estada en un temps i un lloc determinat de la història, com per a aquells que gaudeixen d'unes celebracions familiars dins d'una tradició. I fins i tot, per a aquells que durant el Nadal pateixen d'una manera especial la solitud, la pobresa o la marginació en un món més consumista al qual

FINESTRA A LA VIDA

Agermanats en les lluites de cada dia

no arriben o un món de celebració en la fe al qual tampoc tenen accés.

Va ser al començament d'aquestes dates quan, a la meua «comunitat de les 8», que ens reunim cada diumenge a la meua parròquia, vam viure això: uns nois, que han sortit del món de la drogoaddicció, del qual és tan difícil allunyar-se quan un s'hi ha endinsat, participen cada setmana en la nostra celebració comunitària. Amb ells vivim el privilegi de la comunicació fraterna i l'ajuda mútua i els considerem un regal de Déu per la seva implicació.

Doncs bé, abans de començar les festes, un d'ells es va acostar a la taula que, enmig de la rotllana de bancs i cadires ens apleguen al seu voltant, fa d'altar. I des d'allà es va dirigir a la comunitat donant-nos les

gràcies per haver-los acollit cada diumenge, deixar-los expressar-se amb naturalitat i fer de l'Eucaristia setmanal un moment privilegiat per rebre forces durant tota la setmana. Aquestes forces que sabem molt bé que necessiten diàriament els que pateixen addiccions. I van regalar una samarreta del grup de teràpia als assistents.

Petits detalls com aquest són els que fan més entenedora la força de viure en comunitat l'Eucaristia i la vida de fe. Per a mi va ser un estímul per continuar vivint entre els que ens envolten en la lluita per sortir-se'n.

L'Eucaristia setmanal és un moment privilegiat per rebre forces

«La meva missió és ajudar els altres amb el meu testimoni»

Jordi Sabaté Pons, malalt d'ELA i activista

CARME MUNTÉ MARGALEF

Foto familiar que Jordi Sabaté va penjar al seu compte de Twitter per felicitar Nadal i Sant Esteve.

No és la primera vegada que entrevistem Jordi Sabaté Pons, de Barcelona, malalt d'ELA (Esclerosi Lateral Amiotròfica), una malaltia mortal sense tractament amb la qual porta set anys d'obligada convivència. Temps que ha esmerçat no únicament a procurar endarrerir els efectes de l'ELA sinó també a sensibilitzar sobre la importància d'avançar en la recerca d'aquesta malaltia minoritària que mata més de mil persones cada any a Espanya. Podeu seguir el Jordi a les xarxes socials, on és molt actiu i sempre fa gala del seu bon humor. Només a Twitter suma més de 82.000 seguidors (@pons_sabate).

En quin moment de la malaltia es troba?

Actualment ja em trobo en la fase avançada de la malaltia. Al setembre em van fer una traqueostomia, és a dir, em van posar un tub a la tràquea connectat a una màquina per poder respirar i continuar viu. Ara sempre porto corbata, ja soc un autèntic executiu de l'ELA, hi, hi, hi. El 50% dels malalts d'ELA moren abans dels 3 anys de l'inici de la malaltia, el 80% abans dels 5 anys i el 95% abans dels 10 anys. Jo porto 7 anys amb ELA i em sento molt afortunat, em sento fort com un toro a dia d'ara com ara, hi, hi, hi.

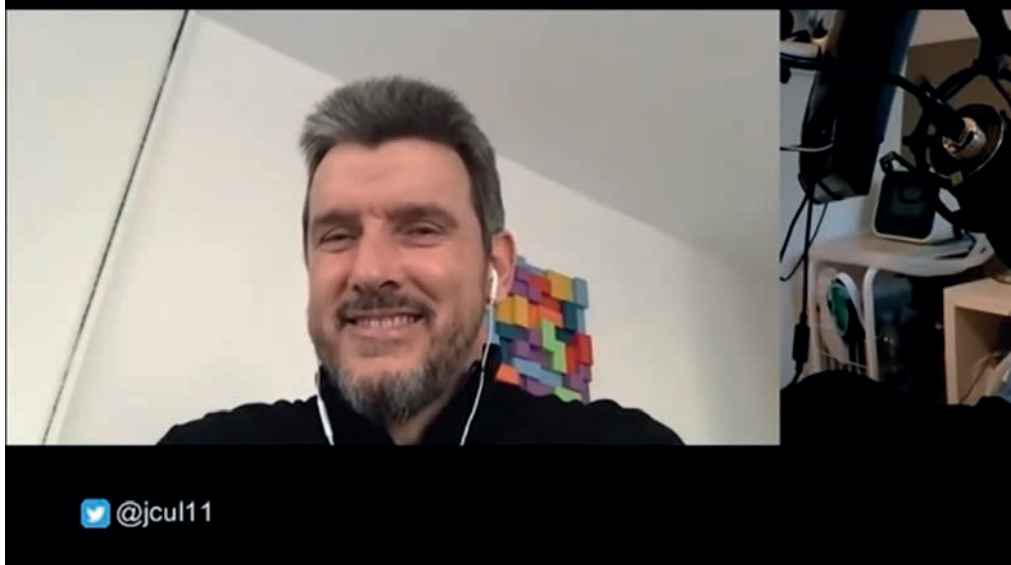
Les xarxes socials, on és molt actiu, són una bona plataforma de sensibilització sobre la necessitat de fer recerca en ELA?

Les xarxes socials són una eina excel·lent de comunicació per poder fer activisme i reivindicar els drets d'una causa determinada. En el meu cas, tinc clar que la meva missió en aquesta vida és ajudar els altres amb el meu testimoni i, clarament, les xarxes socials són la meua eina per poder dur-ho a terme.

Quina és la importància que personatges coneguts com vostè o l'esportista Juan Carlos Unzué facin aquesta tasca de sensibilització?

Per sort, cada vegada som més malalts d'ELA, associacions i fundacions que donem veu a l'ELA. Si ets una persona mediàtica el teu missatge arriba a més gent i ajuda que hi hagi més sensibilització social, però tota la feina dels meus companys suma, i això és l'important. La recerca es troba sense diners per

Al seu canal de Youtube, Jordi Sabaté fa entrevistes amb els ulls, com aquesta a l'esportista Juan Carlos Unzué, també malalt d'ELA.

Amb la seva dona, Lucía, amb qui es va casar fa 2 anys.

«El principal problema per trobar una cura de l'ELA és la manca d'inversió per a la recerca»

«No és que s'ajudi més a morir que a viure, és que directament només s'ajuda a morir»

fer més assajos clínics. El principal problema per trobar una cura de l'ELA és la manca d'inversió per a la recerca. Sense diners no hi ha recerca i sense recerca hi ha mort.

Quines necessitats afectives, econòmiques, mèdiques necessita cobrir un malalt d'ELA? Quines ajudes repp per part de les diferents administracions?

El 96% dels malalts d'ELA a Espanya no poden afrontar el cost de la malaltia. No tenim ajudes públiques per tenir grues, llits articulats, cadires especials, matalassos anti escares, sistemes de comunicació... i en etapes avançades de la malaltia no tenim assistència domiciliària 24h de professionals sanitaris per a les nostres cures vitals, per la qual cosa, si no tens diners per contractar personal, et veus obligat a morir abans d'hora encara que vulguis viure. És una atrocitat i un crim d'estat per als malalts d'ELA.

L'eutanàsia ja és una realitat a Espanya. Vostè ha optat per continuar lluitant. Sent que s'ajuda més a morir que a viure?

No és que s'ajudi més a morir que a viure, és que directament només s'ajuda a morir. Si un pacient d'ELA vol viure fins al final de la seva vida i no té recursos econòmics ni humans, la seva única opció i alternativa és l'eutanàsia. Per tant, només tenim ajuda per morir.

A Espanya s'ha aprovat l'eutanàsia sense tenir assegurades les cures pal·liatives universals. Què en pensa?

Penso que és terrorisme d'estat. Vivim en una societat deshumanitzada i amb absència de valors morals. Prioritzar els recursos a la mort abans que a la vida és satànic i pervers, però jo tinc l'esperança que en breu tindrem una societat com Déu mana.

L'eutanàsia suposa un fre a la recerca de malalties minoritàries com l'ELA?

En aquesta vida cal tenir sentit comú i lògica. Ara, amb l'aprovació de l'eutanàsia, s'aplicarà allò de mort el gos, morta la ràbia. S'invertirà molt menys en recerca per salvar vides i, lògicament, s'invertirà molt menys en cures. Per què invertir-hi diners per viure si ja es pot morir amb una injecció? Aquesta és la pertorbada filosofia que vivim avui dia per part dels responsables polítics.

El 10 de novembre va denunciar a Twitter que una treballadora social li havia ofert l'eutanàsia. Què va experimentar en aquell moment?

Em vaig sentir atacat i rabiós. Em va preguntar les meves voluntats per si un dia m'haguessin de connectar a una màquina i si ja no pogués menjar, és a dir, com estic ara. Ella era a mig metre meu i veia clarament que jo estava endollat a una màquina. A més, jo anava sense samarreta i es veia clarament el tub que tinc clavat a l'estómac per poder menjar. O aquella persona era molt ximple, o era molt mala persona. Després ja em va oferir l'eutanàsia. Vull pensar que no totes les treballadores socials ofereixen l'eutanàsia, més aviat, desitjo pensar que no és així.

Per on passa una vida digna per a un malalt d'ELA?

Una vida digna per a un malalt d'ELA passa per tenir els suficients recursos per poder estar ben cuidat i tenir tots els accessoris que ens facilitin la vida. D'aquesta forma, a part de tenir una qualitat de vida més gran, podríem viure feliços i amb esperança que demà es trobi una cura. Per què no? Qui ho sap...?

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de **SLABBINCK**
veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

Partida Fanecaes, s/n. - Apdo. Correos 19 - 46860 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Pregària per la unitat dels cristians

Benvolguts i benvolgudes, cada any, entre els dies 18 i 25 de gener, les diferents confessions religioses que professem la fe en Jesucrist, però que de fa segles que vivim separades, celebrem l'Octavari de pregària per la unitat.

L'Evangeli de Mateu conta que l'aparició d'una estrella en el cel representà un signe d'esperança guiant els Mags —i, amb ells, de fet tots els pobles de la terra— vers el lloc on el veritable rei i Salvador s'havia de manifestar. D'aquí el lema que enguany el Pontifici Consell per a la promoció de la Unitat, conjuntament amb el Consell Mundial de les Esglésies ens proposen per a la pregària d'aquest Octavari: «Hem vist la seva estrella a Orient, i hem vingut a adorar-lo» (Mt 2,2). Els Mags ens manifesten la unitat de tots els pobles volguda per Déu. Venen de terres llunyanes i representen cultures diverses, però son portats pel mateix afany de reunir-se al voltant del Messies i Senyor. Semblantment, els cristians d'avui hem d'esdevenir un signe com fou el de l'estrella: de guiar la humanitat en la seva set de Déu, de

conduir tothom a Crist, i de ser l'instrument mitjançant el qual Déu duu a terme la unitat de tots els pobles.

M'ha plagut especialment comprovar com en el dossier de textos editat per preparar les pregàries d'aquest Octavari, traduïts pel Centre Ecumènic de Catalunya, s'indica explícitament que les citacions bíbliques reproduïdes en les diverses pàgines, han estat extretes de la Bíblia Catalana Interconfessional. Es tracta d'una traducció acceptada per les diverses confessions cristianes en el marc dels acords entre el Secretariat per a la Unitat dels Cristians i les Societats Bíbliques Unides, signats l'any 1968, tres anys després del Concili Vaticà II. Aquesta traducció catalana de la Bíblia s'afegeix, doncs, a un ampli corrent de diàleg esperançat entre les Esglésies cristianes, que té la Sagrada Escriptura com a punt de referència comú i fonamental. Si heu d'adquirir una Bíblia en català, us la recomano especialment. A més, a nivell científic, és la millor traducció catalana que tenim en aquests moments. Llàstima que les versions litúrgiques encara no la segueixin.

És important constatar com un dels fruits del diàleg entaulat a casa nostra per superar les divisions entre els cristians hagi estat motivat per la Sagrada Escriptura, «Paraula de Déu en tant que és posada per escrit sota la inspiració de l'Esperit diví», com afirma el Concili Vaticà II (DV 9). A la vegada, és el text literari que més ha influït en la cultura i la història de la humanitat. Estem almenys units per la Paraula de Déu, que llegim en una traducció comuna i consensuada. Crec que hem de saber valorar aquesta fita, que marca positivament la història del diàleg ecumènic a Catalunya.

Cal mantenir l'esperança. Com afirma també el Vaticà II en el Decret sobre la restauració de la Unitat: «Que recordin tots els fidels que més promouran i realitzaran la unió dels cristians, com més s'esforcin a dur una vida més pura, segons l'Evangeli. Perquè com més s'uneixin en estreta comunió amb el Pare, el Verb i l'Esperit, tant més íntimament i fàcilment podrà augmentar la mútua fraternitat» (UR 7).

Que la llum d'Orient ens il·lumini.
Ben vostre.

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Ser i fer allò que Déu vol que jo sigui i faci

Recordo que en una trobada de joves, i reunit amb un grup d'ells, s'havia plantejat la pregunta sobre el que cadascú volia ser i quins plans tenia de futur per a la seva vida. Va començar la roda de respostes, cadascú expressava la seva voluntat i anava apareixent una rica diversitat d'opcions que feia goig escoltar-les. Però, de sobte, un dels joves que anava a parlar quan era el seu torn va provocar un canvi de situació a l'hora de presentar el seu projecte de vida i va proposar un nou plantejament a la conversa dient: «Crec que la pregunta sobre *què vull ser en la meua vida* l'hem de respondre des d'una altra perspectiva i demanar-nos no tant per *allò que jo vull ser*, sinó per *allò que Déu vol que jo sigui*.» Des d'aquest moment, el monòleg es va fer diàleg i es va crear un clima diferent. Es tractava d'anar al cor de la fe i aprofundir més enllà dels projectes vistos des de la individualitat.

Ser, dir i fer. Som davant d'una unitat inseparable, d'una invitació a la coherència de vida, sobretot quan es tracta de ser i fer el que Déu diu, quan el compliment de la seva voluntat forma part de la intenció de tot seguidor de Jesús. Una de les crítiques més dures de Jesús a la hipocresia dels mestres de la Llei i dels fariseus sabem que va ser aquesta: «Compliu i observeu allò que us manen, però no faceu com ells, perquè diuen i no fan...» (Mt 23,3). La voluntat de Déu

sobre cadascú de nosaltres no pot ser interpretada des d'una situació egoïsta o prepotent, sinó des de la humilitat que escolta, que presta atenció, que discerneix i actua sempre en funció no només del bé personal, sinó sobretot del servei que ha de fer a l'entorn on viu, allà on vol desenvolupar la seva activitat i realitzar-se com a persona. Això demana procés de creixement, intuïció per detectar allò que Déu vol i posar-s'hi a disposició, com ho va fer Maria, la Mare de Jesús amb el seu «sí» incondicional i confiat a la voluntat de Déu.

Quan demanem en la pregària del Parnostre «faci's la vostra voluntat» (Mt 6,10) ho expressem potser sense adonar-nos de la decisió que suposa, tan acostumats a fer el que ens ve de gust i ganes i pensant només en el nostre propi bé. Jesús, i no sense dolor, també va haver de lluitar i sobreposar-se a aquesta alternativa, i la seva resposta va ser ferma: «Pare, si vós ho voleu, aparteu de mi aquest calze. Però que no es faci la meua voluntat, sinó la vostra» (Lc 22,42). En ocasions com aquesta o en tantes d'altres que se'ns presenten, no és fàcil respondre-hi amb la fermesa de Jesús ni tampoc ajustar la nostra voluntat a la de Déu. Necessitem discernir i constatar a cada moment la proximitat de Déu i els seus plans sobre la nostra vida, com aquell jove que demanava a tot el grup descobrir que volia Déu de cadascú.

COMENTARI DE LA PARAULA

De les «dues taules pètries» de la Llei a les «sis gerres pètries» en què es convertí l'aigua en vi

GLORIA MONÉS

Joan situa les noces de Canà «el dia tercer»: Jesús, forçat per «la seva mare» (innominada tres vegades), figura del poble d'Israel, enceta precisament la seva missió a Israel com a Messies el mateix dia simbòlic en què el Senyor donà a Moisès les dues taules de la Llei (Ex 19,16). «Els seus deixebles», mencionats al principi i al final (Jn 2,2.11), ho presencien. La mare de Jesús, preocupada per la greu situació que viu el seu poble: «No tenien vi, perquè s'havia acabat el vi de la boda», de les noces d'Israel amb Déu, el seu espòs, se n'adona i ho suggereix a Jesús: «No hi ha vi.» No es deixa acovardir pel seu refús i, conscient que «els servidors» capgiraran la situació, els posa al servei de Jesús. Amb una imatge, fàcil de reconèixer per a un jueu que se sap de memòria la Torà, descriu la buidor total de la Llei escrita sobre dues taules de pedra (Ex 24,12; 31,18; 34,1.4): «Hi havia allí sis gerres pètries destinades a la purificació dels jueus.» Després d'esgotar l'aigua amb els ritus de purificació, el vi

que havia d'alegrar la festa de noces s'havia acabat. Jesús passa a l'acció i s'adreça als servidors, els únics que poden transformar aquell drama: «Ompliu les gerres d'aigua!», perquè les taules de la Llei recuperin el seu sentit original: posar-se al servei del poble. Després que les ompliren fins dalt, dona una segona ordre: «Poueu-ne ara i porteu-ne al cap de servei!» En el fons del pou de la Torà hi ha l'aigua que, en pouar-la els servidors, es transformarà en vi. El cap del servei (3 mencions) no en té ni idea, «quan tastà l'aigua convertida en vi», però els servidors sí que ho sabien, «car ells havien pouat l'aigua». Jesús, «l'espòs que s'havia guardat el vi bo fins ara», ha donat el primer senyal de la missió que era a punt d'abordar: «Aquest fou el principi dels senyals que feu Jesús a Canà de Galilea primerament i manifestà la seva glòria i els seus deixebles cregueren en ell.»

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

Per què és tan important la figura de sant Pau?

L'enorme importància de sant Pau per al cristianisme no es pot resumir en un sol aspecte. Per fer-nos una idea de la dimensió que assoleix ens podrien servir d'exemple dues expressions: una de Pau mateix, «Ja no soc jo qui visc; és Crist qui viu en mi» (Ga 2,20); i una altra de l'Església que el considera, juntament amb sant Pere, «columna de l'Església». Així i tot, ens podem atrevir a presentar tres grans conjunts que engloben els molts aspectes rellevants de sant Pau.

La teologia de sant Pau: l'anomenat Corpus Paulí, que alhora que ens presenta la centralitat cristològica, també articula la seva determinant conseqüència eclesiològica. N'hi ha prou de fixar-se en la seva explicació del Cos de Crist i de la diversitat i importància de tots els seus membres (1Co 12).

2. La missió de sant Pau: la seva vida i acció ens ajuden a veure que la nostra fe és universal. Alguns dels primers cristians, els anomenats «judaïtzants», pretenien que el cristianisme fos un subgrup, secta o escissió del judaisme i, per tant, que ser jueu fos condició per ser cristià. Pau va entendre bé que la crida a la salvació i santedat és per a tothom, més enllà de la seva raça, nacionalitat o condició social.

3. La sinodalitat de sant Pau: dels dos conjunts anteriors, la teologia i la missió, es desprèn aquest tercer conjunt. Sant Pau, convençut de la importància de tots els membres de l'Església per diversos que siguin, i entenent que tots són cridats a formar part d'aquest Cos, motiva la primera assemblea sinodal de l'Església, l'Assemblea de Jerusalem (Ac 15), en què es discutirà sobre l'acollida a l'Església dels gentils, és a dir, d'aquells que no provenen del judaisme. Pau presenta el que li diu l'Esperit; altres intervencions, com la de Jaume, aporten més llum; i Pere ho confirma com allò que Crist vol per a la seva Església.

I tot això sense oblidar-nos d'una altra de les seves expressions més significatives: «Si no estimés, no seria res» (1Co 13).

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge II de durant l'any

Lectura primera

Is 62,1-5

El teu Déu estarà content de tenir-te com el nuvi està content de tenir la núvia

Lectura del llibre d'Isaïes:

Per amor de Sió no vull callar, no vull reposar per Jerusalem fins que aparegui com un raig de llum el seu bé, i la seva salvació com una torxa encesa. Els altres pobles veuran el teu bé, tots els reis veuran la teva glòria i et donaran un nom nou que els llavis del Senyor designaran. Serà una corona magnífica a les mans del Senyor, i una diadema reial a les mans del teu Déu. No et podran dir més «L'Abandonada», no podran dir «La Desolada» a la teva terra: a tu et diran «Jo-me-l'estimo», i a la teva terra, «Té-marit», perquè el Senyor t'estimarà, i tindrà marit la teva terra. El qui t'haurà reconstruït et prendrà per esposa com un jove esposa una donzella; el teu Déu estarà content de tenir-te com el nuvi està content de tenir la núvia.

Salm responsorial

95

Canteu al Senyor un càntic nou, canteu al Senyor, arreu de la terra; canteu al Senyor, beneïu el seu nom.

R. Conteu a tots els pobles els prodigis del Senyor.

Anuncieu de dia en dia que ens ha salvat; conteu a les nacions la seva glòria, conteu a tots els pobles els seus prodigis. *R.*

Doneu al Senyor, famílies dels pobles, doneu al Senyor honor i majestat, tributeu al Senyor l'honor del seu nom. *R.*

Adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat. Que tremoli davant d'ell tota la terra. Digueu a tots els pobles: «El Senyor és rei!» Sentència amb raó les causes dels pobles. *R.*

Al·leluia

2Te 2,14

Déu, valent-se de l'Evangeli, ens ha cridat a posseir la glòria de Jesucrist, el nostre Senyor.

Lectura segona

1Co 12,5-11

L'únic Esperit distribueix a cadascú els seus dons com li sembla bé

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, els dons que rebem són dons diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol. Són diversos els serveis, però és un de sol el Senyor a qui servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu, que els fa valent-se de cadascun de nosaltres. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots. Un, gràcies a l'Esperit, rep el do d'una paraula profunda; un altre, per obra del mateix Esperit, rep el do de desglossar les veritats; un altre, en virtut del mateix Esperit, rep el do de la fe; un altre, el do de donar la salut als malalts; en virtut de l'únic Esperit, un altre, el do de fer miracles; un altre el do de profecia; un altre, el de distingir si un esperit és fals o autèntic; un altre, el do de parlar llenguatges misteriosos; un altre, el do d'interpretar-los.

Evangeli

Jn 2,1-12

Així començà Jesús els seus miracles a Canà de Galilea

Lectura de l'Evangeli segons sant Joan:

En aquell temps, se celebrà un casament a Canà de Galilea. Hi havia la mare de Jesús. També Jesús i els seus deixebles hi foren convidats.

Veient que s'acabava el vi, la mare de Jesús li diu: «No tenen vi.» Je-

sús li respon: «Mare, per què m'ho dius a mi? Encara no ha arribat la meva hora.» Llavors la seva mare diu als qui servien: «Feu tot el que ell us digui.» Hi havia allí sis piques de pedra destinades a les pràctiques de purificació usals entre els jueus. Cada una d'elles tenia una cubada de quatre asis galledes. Els diu Jesús: «Ompliu d'aigua aquestes piques.» Ells les ompliren fins dalt. Llavors els digué: «Ara traieu-ne i porteu-ne al cap de servei.» Ells n'hi portaren. El cap de servei tastà

aquella aigua, que s'havia tornat vi. Ell no sabia d'on era, però ho sabien molt bé els qui servien, perquè ells mateixos havien tret l'aigua. El cap de servei, doncs, crida el nuvi i li diu: «Tothom serveix primer els millors vins i, quan els convidats ja han begut molt, els vins més ordinaris; però tu has guardat fins ara el vi millor.»

Així començà Jesús els seus miracles a Canà de Galilea. Així manifestà la seva glòria, i els seus deixebles cregueren en ell.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

Gener

16. DIUMENGE

Diumenge II de durant l'any, Verd. Lectures: Isaïes 62,1-5 / Salm 95 / 1 Corintis 12,4-11 / Joan 2,1-12 SANTORAL: Berard, prev. i mr.; Fulgenci, b.; Marcel I, p. i mr.; Priscil·la.

17. DILLUNS

Sant Antoni abat (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Samuel 15,16-23 / Salm 49 / Marc 2,18-22 SANTORAL: Leonil·la, mr.; Rosalina de Vilanova, rel.; beat Teresi Olive-lli, mr.

18. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 16,1-13 / Salm 88 / Marc 2,23-28. Tortosa: *Sant Ildefons* (MO), *Blanc*; Urgell: *Sant Jaume Hilari Barbal* (ML), *Vermell*. SANTORAL: Margarida d'Hongria, rel.; Prisca, mr.; Vicenta-Maria López Vicuña, rel. i fund.; Volusià, b.

19. DIMECRES

Santa Agnès (MO), *Vermell*. Lectures: 1 Samuel 17,32-33.37.40-51 / Salm 143 / Marc 3,1-6 SANTORAL: Canut, rei; Gumersind i Serveu, mr.; beat Jaume de Sales i comp., mr.; Màrius, Marta, Audifaç i Àbac, mr.; Pia i Germana, mr.

20. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 18,6-9;19,1-7 / Salm 55 / Marc 3,7-12. O bé: *Sant Fabià* (ML), *Vermell*; *Sant Sebastià* (ML), *Vermell*. SANTORAL: Enric d'Uppsala, b. i mr.; Eutimi, ab.; Lleó el Gran, p.

21. DIVENDRES

Sants Fructuós, Auguri i Eulogi (F), *Vermell*. Lectures: Hebreus 10,32-36 / Salm 33 / Joan 17,11b-19 SANTORAL: beata Josepa Maria de Santa Agnès, rel.

22. DISSABTE

Sant Vicenç (MO), *Vermell*. Lectures: 2 Samuel 1,1-4.11-12.19.23-27 / Salm 79 / Marc 3,20-21 SANTORAL: Anastasi, monjo i mr.; Gaudenci, b.; beata Laura Vicuña, rel.

El Sant 20 GENER

Sant Sebastià

Les persecucions de l'imperi romà contra els cristians van causar un gran impacte dins de l'Església i els nombrosos màrtirs que van provocar ràpidament van ser venerats com a sants. La devoció a alguns d'ells s'ha mantingut al llarg dels segles, com és ara sant Sebastià (c. 250 – 288).

L'any 288 l'emperador Dioclecià va manar una persecució de cristians. Aleshores, a Milà, sant Sebastià, que era un oficial de l'exèrcit romà, va començar a visitar els cristians empresonats per confortar-los i guarir els que estiguessin malalts. A més, va convertir diversos guardes al cristianisme. No va trigar a ser arrestat i, en no voler abjurar de la fe, va ser torturat amb el martiri de les fletxes. El van donar per mort, però santa Irene de Roma el va recollir i li va guarir les ferides. Una vegada refet, ell mateix es va presentar davant de l'emperador per tornar a defensar la fe cristiana i finalment va ser executat. És un dels sants invocat contra les plagues. A l'edat mitjana l'art el solia representar com un arquer i a partir del Renaixement amb la iconografia més coneguda del martiri.

El Santíssim Nom de Jesús

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres

La família franciscana tenim la primera celebració pròpia de l'any, el dia 3 de gener, amb la festa del Santíssim Nom de Jesús. Des dels orígens de l'Església, el nom de Jesús era invocat pels fidels, i va començar a ser venerat en les celebracions litúrgiques al segle XIV. Sant Bernadí de Siena i els seus deixebles van escampar aquest culte d'un cap a l'altre d'Itàlia i Europa. Al segle XVI es va introduir com a festa litúrgica, i el 1530 el papa Climent VII va concedir per primera vegada als Germans Menors la celebració de l'ofici del Santíssim Nom de Jesús.

En la presentació de la versió anterior de la Litúrgia de les Hores pròpia en castellà, per a ús de la família franciscana d'Espanya (en va sortir una actualització nova l'any 2012), els provincials espanyols que la signaven ens exhortaven amb aquestes paraules: «La celebració dels sants i beats de la nostra família franciscana té un valor extraordinari per al conreu de la vida espiritual dels Germans i Germanes, així com per introduir en la bellesa de l'Orde els qui enceten el camí de la vida religiosa. És important que posem esment en la vivència objectiva i pietosa de les nostres celebracions franciscanes, amb l'autèntic sentit d'una legítima celebració litúrgica.»

És sabut de tothom que els calendaris nous de les celebracions litúrgiques de les diferents famílies religio-

ses són fruit de posar en pràctica el que la *Sacrosanctum concilium* (n. 111) va manar: «Per tal que les festes dels sants no prevalguin sobre els misteris de la salvació, s'han de deixar moltes d'aquestes celebracions a les esglésies particulars, nacions o famílies religioses, i s'han d'estendre a tota l'Església només que aquells que recordin sants d'importància realment universal.»

Sant Bernadí de Siena glossa, en la seva *Quadragesimale de evangelio aeterno* (sermó 49), el nom de Jesús, del qual extraïem el paràgraf següent: «Aquest és aquell santíssim nom anhelat pels patriarques, esperat amb ànsia, demanat amb gemecs, invocat amb sospirs, suplicat amb llàgrimes i donat en arribar la plenitud de la gràcia. No pensis en un nom de poder, menys encara en un de venjança, sinó de salvació. El seu nom és misericòrdia, és perdó.»

No només la família franciscana, sinó tota l'Església universal exaltem el nom de Jesús, quan preguem en el càntic de Filipencs 2,6-11 durant les primeres vespres dels diumenges, l'estrofa següent:

«Per això Déu l'ha exaltat i li ha concedit aquell nom
que està per damunt de tot altre nom,
perquè en el nom de Jesús
tothom s'agenolli al cel, a la terra i
sota la terra.»

Minyons Escoltes i Guies de Catalunya reivindica el lleure segur

JUDIT MEIX
Girona

Prop de 800 joves voluntaris d'arreu del territori català van participar a la 45ena Assemblea General Ordinària (AGO) de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya (MEG) per reivindicar l'essencialitat de la seva tasca i per reafirmar que el lleure educatiu és necessari i segur. L'acte, celebrat recentment a l'Auditori Palau de Congressos de Girona, va ser la primera trobada multitudinària presencial que ha celebrat l'entitat des de l'inici de la pandèmia. L'AGO de MEG és un dels principals espais de decisió dels caps (monitors voluntaris) que formen part de l'associació.

L'AGO ha anat precedida d'un curs marcat pels protocols sanitaris en què, gràcies a la tasca i dedicació dels milers de caps voluntaris, va poder recuperar la seva essència vivencial. «Aquest any serà un any important per a tots nosaltres, per al conjunt de l'entitat», assegurava la Taula Executiva, i afegia que «caldrà tornar la normalitat als agrupaments, fent la bona feina que estem acostumats».

Responent a les necessitats que s'han fet patents arran de la crisi del coronavirus, entre les quals destaquen la cura de la salut mental dels joves, l'entitat va aprofitar la celebració de l'assemblea per presentar el projecte CapSa. Sota el lema «Cuidem-nos per cuidar», aquesta iniciativa té per objectiu la prevenció secundària dels problemes de salut mental

entre els joves, prenent l'educació i l'acompanyament emocional com el principal factor protector davant de les situacions de risc actuals. El programa es desenvoluparà al llarg del curs a través d'espais de treball, eines i recursos per als caps i responsables associatius.

L'entitat va presentar un dels seus projectes més ambiciosos: la renovació del model d'entitat. S'iniciarà un treball d'actualització de MEG que anirà des del sistema d'organització i la relació entre els seus membres, fins al replantejament dels diferents espais de comunicació i decisió de què disposa actualment.

Durant el plenari, l'assemblea reivindica el reconeixement de l'educació en el lleure com un servei essencial per part de les administracions. De la mateixa manera, va posar sobre la taula, un cop més, la problemàtica que afecta diversos agrupaments escoltes arreu del territori, davant de la dificultat de poder disposar de locals en condicions on desenvolupar la seva tasca educativa. La Taula Executiva va fer una crida a continuar fent la feina ben feta.

Els participants a l'AGO van ratificar les candidatures de dos nous membres a la Taula Executiva de l'entitat. D'aquesta manera, la barcelonina Maria Vilàs s'incorpora com a nova comissària general i el tarragoní Marc Garcia com a nou administrador general de MEG. Aquestes dues noves incorporacions s'uneixen a la resta de càrrecs vigents: David Gómez, comissari general; Marta Reventós, secretària general; Laura Benseny, coordinadora de relacions, i Robert Baró, consiliari general.

Cada any, MEG celebra la seva Assemblea General en una de les vuit demarcacions en què es divideix l'entitat. En aquesta ocasió era el torn de la Demarcació de Girona, que agrupa 26 dels 153 agrupaments escoltes i guies de MEG a les comarques de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, la Garrotxa, el Gironès, el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva, amb més de 2.000 infants i joves i 500 voluntaris.

Postals des d'Andalusia

«Tiempo ordinario»

Fa poc es va publicar un llibre amb aquest mateix títol, *Tiempo ordinario*, d'Eduardo Laporte, en el qual recull la seva producció diària del 2017 al 2020. Per a aquest autor, l'anomenat «temps ordinari» és un temps per centrar-se en la vibració del que és quotidià. Potser, com a teló de fons, Laporte ens proposa aquest «viure amb emoció» que dona color i calor a la vida, que ens humanitza tant, que ens fa afrontar cada dia i cada instant amb una sensació nova.

La litúrgia de l'Església ens endinsa en uns diumenges, fins que arribi la Quaresma, en un «Temps ordinari», on podem veure Jesús de Natzaret recorrent pobles i sinagogues, i emprenent la seva vida pública i anunciant el Regne, amb els seus raigs més bonics. En el llibre esmentat hi ha de tot: reflexions personals, notícies amagades, frases d'escriptors amics, profecies imperfectes que són més aviat «intuïcions» del que ens pot passar. I, de vegades, unes gotes de filosofia: «El que és efímer pot ser més durador que el que és durador», i algun consell especialment cridaner: «Descodifiquem els humans, humanitzem les coses.»

L'anomenada «pujada de gener» ens convida a encarar una de les etapes més dures de l'any, quan ja han passat les festes i la dura realitat, sense fantasies, se'ns imposa. És l'hora de l'esforç, del lliurament generós, d'encarar els problemes, amb la mirada posada en les estrelles, com la van posar els Mags d'Orient, quan van sortir, deixant-ho tot, en busca del Messies. Eduardo Laporte ens explica històries petites, però amb grans missatges, com la d'un monjo que durant anys rega un arbre sec. I que un dia floreix. Potser, a nosaltres, ens passa una cosa semblant. De sobte, en aquest «temps ordinari», trobem que floreix una rosa en un jardí ressec o sentim una «veu» que il·lumina els nostres camins. També els miracles són possible durant el «temps ordinari».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Un llenguatge desconcertant

Per a alguns, les paraules pronunciades han deixat de tenir sentit i això és una gran pèrdua, perquè el llenguatge és una cosa que ens uneix de manera civilitzada. L'auge de la violència i de les respostes desagradables són una conseqüència completament previsible de no dir les coses perquè s'entenguin. El llenguatge aparent, dir una cosa i després la contrària, desqualifica l'emissor i desconcerta el receptor; i omple de soroll la conversa.

Es nota molt amb les promeses incomplertes, o de difícil compliment real, com ara l'ingrés mínim vital o els ajuts a l'illa de La Palma, després de l'erupció. Quan el que es diu és un somieig, perquè no se sap com dur-ho a terme, cal assenyalar-ho com un desig. S'estan utilitzant les paraules per a una altra cosa diferent de la de fer-se entendre.

JESÚS MARTÍNEZ MADRID
Salt

Societat pro-mort

Desconcerta constatar que l'home és l'únic ésser viu que elimina els seus congèneres. S'aproven lleis per eliminar els no-nats i els que ja no es consideren útils per a la societat. Allò que a la pràctica és un assassinat se li dona caràcter legal i es justifica al·legant la llibertat de decidir.

L'any 2020, l'avortament va ser la primera causa de mortalitat arreu del món. Fa horroritzar pensar que, segons dades publicades per l'OMS, van ser 42,7 milions els no-nats a causa de l'avortament. És una veritable massacre d'in-

nocents. Espanya es troba entre els set països en els quals l'eutanàsia és legal. Un assassinat sota l'eufemisme de mort digna, quan s'hauria de legislar perquè tothom tingues dret a una vida digna.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

L'abstinència sexual guanya adeptes

El govern americà finançava un programa d'abstinència sexual precoç. S'intentava reduir l'índex d'embarassos entre els 15 i els 19 anys i les conseqüències negatives de l'activitat sexual precoç. Per exemple, les mares adolescents no casades tendeixen a viure vulnerables i tan sols el 50% poden acabar la Secundària mentre són adolescents i joves, a més de crear, en un futur, greus problemes als seus fills.

«El veritable amor espera.» També l'acte sexual, amb preservatiu o sense, malmet seriosament la dignitat de la persona. Fins i tot, als Estats Units de Joe Biden no es posen d'acord amb les noves lleis sobre l'avortament.

La sida avança sense pietat ni control. A la Xina és una catàstrofe i, si no es prenen mesures immediates i eficaces, enguany podrien arribar a més de vint milions de seropositius. El mateix passa a l'Àfrica i Europa li segueix les passes. I ara, malauradament, s'afegeix aquest flagell del Covid-19.

Els joves immersos en una dinàmica de glamur, de consum ràpid, d'individualisme extrem... i, de compromís *light* que condueix a la disbauxa, en són víctimes proclius.

JOSEP VIDAL I BORRÀS
Lleida

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Els capellans a la presó concordatària de Zamora

Els bisbes Antonio Palenzuela i Ramón Buxarrais es van enfrontar a Franco en contra del penal

JUAN ANTONIO DELGADO DE LA ROSA
Teòleg i doctor en Història contemporània,
en Filosofia i en Dret

Vicente Cárcel Ortí comenta sobre la creació de la presó de Zamora que «en els seus gairebé vuit anys d'existència, va ser una vergonya nacional sense comparació en altres països. Va ser una institució jurídicament incongruent, políticament equivocada i humanament indefensible». Bisbes com Antonio Palenzuela van resultar problemàtics, sobretot per haver publicat una carta, datada el 1973, juntament amb bisbes de Sant Sebastià i Bilbao en protesta per la situació dels sacerdots confinats a la presó de Zamora. Palenzuela va sentir la responsabilitat d'intervenir-hi perquè el pres sacerdot i exjesuïta Francisco García Salve estava incardinat a la seva diòcesi. I potser també per l'amistat amb el sacerdot Mariano Gamo, amb qui havia conviscut uns dies a El Paular i que també va estar pres després del judici a Zamora.

Això ens revela la humanitat i iniciativa de monsenyor Palenzuela en temps del franquisme. Per això va acceptar ser insultat i desautoritzat a la seva pròpia diòcesi per elements d'extrema dreta, com explica Martín de Santa Olalla. El 16 de novembre del 1973 Palenzuela denunciava a *El Norte de Castilla* el mal estat de salut en què havia trobat García Salve durant l'última visita a la presó de Zamora, a causa, segons el bisbe, de les pèssimes i inadmissibles condicions en què estaven els interns. El govern es va irritar i volia aplicar-li el Codi Penal (articles 161, 252 i 457). Aquest intent, que hauria representat un terratrèmol polític, va ser paralitzat el 20 de desembre del 1973 per l'assassinat de Luis Carrero Blanco, que era el principal promotor del

Recentment s'ha estrenat un documental sobre la presó de Zamora, en què 55 sacerdots i frares van patir presó per haver denunciat la repressió franquista, entre el 1968 i el 1976.

processament del bisbe. Palenzuela pensava que la presó destinada exclusivament a sacerdots resultava molt més despietada que la reclusió del condemnat comú. Era com afegir una pena més.

Subversió eclesiàstica vigilada i reprimida

La presó de Zamora, que estava

Imatge actual i una altra de quan estava operativa la presó concordatària de Zamora.

planificada com a recinte penitenciari, principalment per a clergues bascos, es recolzava en allò que deia el Concordat de 1953, encara que potser contradeia l'esperit de la norma amb l'excusa que no hi havia prou monestirs i convents per acollir tants sacerdots i comprometre's a no deixar-los sortir. El govern de Franco era conscient de la importància de la subversió eclesiàstica i

per això es vigilaven i espiaven els sectors progressistes i independentistes. Al llibre *Servicio especial* del llavors coronel José Ignacio San Martín es revela l'atenció amb què el Servei de Documentació de Presidència del Govern va seguir des dels anys seixanta la subversió i el progressisme protagonitzats per grups catòlics. El règim va sentir aquestes dissidències com punyalades d'acer, com una ingratitud.

Per la seva banda, el bisbe Buxarraís veia que el govern, segons allò establert al Concordat, havia convertit un dels mòduls del centre penitenciari de Zamora en presó concordatària. Allí hi havia reclosos sacerdots afins o inscrits a ETA que havien estat inculpatos d'algun delictes contra l'ordre públic. Buxarraís expressava el seu desig de llibertat per a aquells sacerdots a les homilies. Això li costava haver d'anar a veure el sotssecretari de Justícia. Es va dedicar a visitar els presos i els seus familiars. Va cuidar la mare del sacerdot Xirinacs quan va anar a Zamora a veure el seu fill pres, que a més estava en vaga de fam.

La jerarquia no podia oblidar ni marginar tants sacerdots, religiosos i seglars oxigenats pels nous aires que havia portat el Concili Vaticà II. Per a Buxarraís, aquests preveres van ser un revulsiu necessari per fer present l'Església amb un rostre més cristià i humà. Tant d'esforç, renúncia i risc no haurien de quedar sepultats al racó de les inutilitats. Caldria aixecar un monument als màrtirs del postconcili.

Els sacerdots que estaven empresonats no volien privilegis, però pensaven que el règim concordatari constituïa un acte permanent de violència contra la voluntat que tenien de renunciar a tot privilegi que els distingís dels ciutadans i dels cristians militants, per als quals no hi havia cap tractament especial a l'hora de complir condemna. Estava clar que era la reivindicació permanent, tant dels presos com del bisbe Buxarraís, per separar l'Estat de l'Església i que l'Església s'encarnés al món dels pobres i oprimits per reclamar la dignitat de la persona com a eix central.

Ramon Buxarraís sentia com a pròpies aquestes denúncies. Sabia que molts bisbes estaven amb el poder civil i que no tractaven el cas de la presó concordatària, i es desentenien dels problemes que originava. I apostava per una Església lliure de compromisos amb el poder constituït, plenament encarnada al poble i compromesa amb ell fins a la fi. Per aconseguir-ho, calia renunciar a qualsevol privilegi clerical i el bisbe havia de fer-se present a les presons.

Adeu al pedagog i folklorista Joan Soler Amigó

Trobarem a faltar el teu somriure...

PERE FÀBREGUES I MORLÀ

En Joan ens podia
alliçonar amb lletres
de cançons que eren
capaces de fer vibrar
multituds i al mateix
temps entendre
els cors

Certament, quan en Joan Soler Amigó va escriure aquesta cançó per al cançoner *Espirituals negres*, amb el títol *La vall del riu vermell*, poc podia pensar que es fes més popular pel començament, tan popularitzat de «Trobarem a faltar el teu somriure», que no pas pel mateix títol.

Coneixent-lo, hom pensa que d'en Joan tots recordem el somriure, aquell de vessall de bondat de la seva mirada que ens el feia proper i amic. Era el reflex de l'esperit d'una persona sàvia, tan sàvia que ens podia alliçonar amb lletres de cançons que eren capaces de fer vibrar multituds i al mateix temps entendre els cors. Saviesa popular, treball constant i, en resum, cultura.

Són moltes les cançons que ens deixa. Jo recordo fer cantar amb el temple ple de gom a gom —quan els temples s'omplien—, els divendres sants, el cant *Un home mor en mi*. I encara noto dins meu els sentiments de la gent que feien seves les paraules que va escriure en Joan, paraules

que arribaven als cors dels qui les cantaven i dels qui les escoltaven, amb aquell «no» a tanta injustícia.

I també posar lletra actualitzada a la cançó *Sé que venen*, a l'esperit d'uns Salms (129), lletres reivindicatives que desperten el clam de fa segles —gràcies a en Joan, ajudat per la guitarra i la veu d'en Jaume Arnella— per tal que el nostre món escolti la veu que ens recorda encara ara que «els han llaurat amb diner / damunt les pròpies esquenes / ells vivien espremuts / i ells són ara els qui veremen».

I ara en Joan ja camina *Per valls d'aurades*, que acaba dient: «Dona'm la mà / fina i suau; / dos estels brillen / en el cel blau.»

Les lletres d'en Joan, que ha volgut fer-nos millors persones, ens fan recordar sempre que la bondat i la saviesa són el millor patrimoni i que cal vetllar sempre per mantenir l'esperança en els cors de les persones, com ell ha sabut fer amb tanta delicadesa i esforç.

A reveure, amic!

Joan Solé Amigó a la seva biblioteca amb motiu de l'entrevista que li va fer el setmanari (número 2.037) quan la Generalitat li va lliurar la Creu de Sant Jordi.

45

LA PREPARACIÓ PER AL MATRIMONI no es pot improvisar

És tanta la importància del *Matrimoni* com a sacrament de l'Església catòlica, i tan gran la transcendència de constituir una *família* en la situació en què es troba la nostra societat, que és normal pensar que els joves que desitgin contraure matrimoni sentin la necessitat de preparar-s'hi degudament.

Això és el que el papa Francesc s'ha proposat mostrar-nos en els apartats que ha dedicat a exposar la necessitat de *guiar els promesos en el camí de preparació al matrimoni*. Heus aquí el que ell ha escrit pel que fa al cas.

«La complexa realitat social i els desafiaments que la família ha d'afrontar, requereixen un compromís més gran de tota la comunitat cristiana en la preparació dels promesos que són a punt de casar-se. [...]

Els Pares sinodals van acordar subratllar la implicació de tota la comunitat, privilegiant el testimoniatge de les famílies i basant la preparació al matrimoni en el procés d'iniciació cristiana, posant l'accent en el nexa del matrimoni amb el Baptisme i els altres sacraments.

També van parlar de la necessitat de programes específics per a la preparació pròxima al matrimoni, orientada a donar a les parelles una autèntica experiència de participació en la vida eclesial i una introducció als diversos aspectes de la vida familiar» (AL 206).

En general, les comunitats cristianes ja s'esforcen en la preparació dels joves que manifesten el desig de casar-se i de fer-ho 'en el si de l'Església'; no obstant això, Francesc ha manifestat que, en les actuals circumstàncies socials i eclesials, el compromís de tota comunitat cristiana hauria de ser molt més gran, i això vol dir que aquest compromís és insuficient en l'actualitat.

«Hi ha diverses maneres legítimes d'organitzar la preparació pròxima a la recepció del sacrament del Matrimoni, i cada Església local discernirà la que sigui més oportuna, procurant una formació adequada que al mateix temps no allunyi els joves del sacrament.

No es tracta de fer que s'apreguin tot el Catecisme ni de saturar-los amb un excés d'informació. Aquí també val que «el molt saber no omple i satisfà l'ànima, sinó el sentir i assaborir les coses interiorment» (sant Ignasi de Loiola). [...]

Aquesta preparació hauria de ser una mena d'*iniciació* al sagrament del Matrimoni, prestant a les parelles l'ajut que necessiten per rebre dignament el sagrament i per començar la vida familiar amb un fonament sòlid» (AL 207).

La preparació que el conjunt de la comunitat cristiana ha d'oferir als joves promesos que desitgen casar-se no tan sols haurà de referir-se al *coneixement* de tot el que la celebració del matrimoni significa i del caràcter de la institució familiar, sinó sobretot a la formació de les *actituds* i les *capacitats* que els promesos han de desenvolupar abans d'assumir els compromisos inherents a la recepció del sagrament del Matrimoni tal com l'Església l'ha concebut.

«Amb l'ajut de famílies missioneres, de les famílies dels mateixos promesos i d'altres recursos pastorals, cal trobar la manera d'oferir una preparació prèvia que els ajudi a créixer en l'amor amb l'exemple i el consell oportú. [...]

Aprendre a estimar algú no és una cosa que s'improvisa, ni és possible ensenyar a estimar mitjançant un breu curs previ a la celebració del matrimoni. En realitat, per a cada persona la preparació per al matrimoni comença en el moment del naixement. Tot el que ha rebut de la seva família l'hauria de capacitar per a un compromís ple i definitiu» (AL 208).

«La preparació pròxima al matrimoni i l'acompanyament més perllongat han d'assegurar que els promesos no vegin el casament com el final del camí, sinó que assumeixin el matrimoni com una vocació per a tota la vida, basada en la ferma decisió d'afrontar junts totes les proves i tots els moments difícils.

La pastoral prematrimonial i la pastoral matrimonial s'han de centrar en el vincle matrimonial, i ajudar les parelles a créixer en l'amor i també a superar els moments difícils. Això comporta el coneixement i l'acceptació dels ensenyaments de l'Església i l'accés als seus valuosos recursos espirituals, i també a les seves ofertes de formació pràctica, consell oportú, estratègies experimentades i orientació psicològica» (AL 211).

- **Comparteixes tot el que Francesc ha escrit sobre la finalitat i el contingut de la preparació per al matrimoni?**
- **Com cal adequar els cursos prematrimonials a la realitat actual de les parelles? Quines experiències coneixes del procés de preparació per a la recepció del sagrament del Matrimoni?**

El CERN és una gran anella subterrània que té al seu interior una sèrie d'imants transmissors d'energia.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El CERN projecta un nou col·lisionador de partícules

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Com tothom sap, el Centre Europeu de Recerques Nuclears (CERN) ja posseeix un Gran Col·lisionador d'Hadrons (LHC), amb el qual ha fet moltes descobertes en la física de partícules elementals. Es tracta d'una gran anella subterrània de 27 km de longitud, situada a la frontera franco-suïssa, que té al seu interior una sèrie d'imants superconductors i altres components que són transmissors d'energia a les partícules que s'hi introdueixen. Aquestes partícules van sent accelerades al llarg dels 27 km i es fan xocar per obtenir informació sobre interaccions o noves partícules. Són moltes les troballes que s'hi han fet i algunes de ben importants per al coneixement del món ultramicroscòpic, que comporta el de tota la natura física.

Doncs bé, els investigadors d'aquesta realitat de les partícules elementals no en tenen prou i ara el CERN ja té plantejat construir un altre accelerador, no gaire lluny de l'actual. El nom que, provisionalment, ha rebut és el de Futur Col·lisionador Circular (FCC). Es tracta de construir-lo en un altre túnel que tindria uns 100 km de recorregut (gairebé quadruplicaria

l'anterior) i, així, es podria arribar amb més imants superconductors a una energia molt més alta, fins a dotar les partícules d'uns 100 teraelectrons-volt (ara només s'arriba a uns 14). Com sabeu, un teraelectró-volt és l'energia d'un bilió d'electrons-volt. Amb això s'aconseguirien col·lisions que permetrien mesures més precises i també, segurament, descobriments de nous fenòmens físics. Així ho diuen els que han presentat els plans, és a dir, un complex internacional que ha detallat un Informe de Disseny Conceptual (CDR, per les sigles en anglès), en quatre volums.

I ara ve la pregunta: quant de temps es preveu que necessitarà la realització d'aquest projecte i quin pressupost té tot això? La previsió és d'entrar en servei durant la dècada del 2040 i el que costaria són uns 9.000 milions d'euros. Davant del panorama que presenta el món actual, amb la crisi de la pandèmia sobretot, no ha rebut encara l'aprovació de l'autoritat competent. De moment, no tira endavant. I no sabem quan es dirà l'última paraula. Potser es quedarà sense fer. És tot el que us en podem dir.

TRADICIONS REMEIERES

El matabou

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

El matabou (llat., *Bupleurum fruticosum*; cast., *agostana*) creix de manera molt abundosa a la muntanya de Montserrat i a tota la comarca del Bages. Es troba a la majoria de boscos mediterranis i, també, als marges de les rieres. El matabou es fa notar entre la vegetació per les seves vistoses umbel·les grogues a ple estiu, quan la majoria de les plantes presenten un aspecte decrepit. És un dels pocs arbusts de la família de les umbel·líferes a la qual pertanyen hortalisses tan populars com la pastanaga i els apis.

Hi ha una altra planta molt popular a casa nostra que també s'anomena *matabou*, que és el corner o sanguinyol (llat., *Cornus sanguinea*; cast., *cornejo*). En la tradició remeiera de casa nostra, el corner era tingut com a febrífug, especialment l'escorça, ja que la fulla i l'escorça contenen àcid salicílic, usat en la composició del cèlebre comprimit *Aspirina*. El corner o matabou creix a les zones ombrívols d'arreu de la

península, prioritàriament a l'entorn dels barrancs. En florir entre el maig i juny, fa una flor blanca petita, i el fruit o drupa —que és d'un color rogenç tan fosc que sembla negre— no madura fins a la tardor. Els antics frares n'aportaren aquesta descripció: «Arbre que té'ls tronchs drets, vermells y llisos; las flors blancas y'l fruyt semblant a las cireras y de color roig negrench.» En la tradició rural de Catalunya hi ha la creença popular que donar cops als animals de tir —bous i mules— amb vares de corner els fa orinar sang, d'ací el nom de *sanguinyol*. A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, de les nombroses propietats del pi pinyoner.

El matabou es troba a la majoria de boscos mediterranis i als marges de les rieres.

Calendari interreligiós i interconviccional 2022

Audir i Cementiris de Barcelona

Les religions i conviccions tenen recursos per acompanyar el dolor amb tendresa i per transformar-lo en vida, bellesa, esperança i fraternitat humana. Aquest Calendari presenta les principals festes religioses i conviccional, imatges de creacions artístiques funeràries i textos de referència sobre l'acompanyament del dol des de les diferents sensibilitats culturals i religioses.

LUIS SÁEZ RUEDA

Tierra y destino
Herder Editorial, 2021, 320 pàg.

La gravetat de la crisi ecològica actual no es deu al risc que aquesta suposa per a la supervivència de la nostra espècie. Al contrari, hem reduït la nostra relació amb la Terra al mer afany per sobreviure. A través d'una nova filosofia de la naturalesa, Luis Sáez s'aventura en aquesta Terra habitable i defineix els contorns d'una «ecologia gestant» i d'un «cosmopolitisme tel·lúric».

Llibres més venuts el mes de DESEMBRE

JOAN FIGUEROLA JOSEP BOFARULL

Temps agraït pel testimoni de Charles de Foucauld
Claret

THOMAS PIKETTY

Una breu història de la igualtat
Edicions 62

RAFAEL ALLEPUZ

Persones i treball
Claret

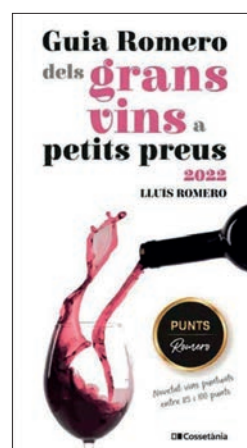
+claret

JUDITH SCHALANSKY

Inventario de algunas cosas perdidas
Acantilado, 2021, 304 pàg.

La història de la humanitat està plena de coses perdudes, de vegades relegades a l'oblit o destruïdes per l'home o l'erosió dels dies. Una obra captivadora i inclassificable que ens brinda l'oportunitat de reflexionar sobre el significat de la pèrdua i el paper de la memòria a través de l'evocació de dotze tresors que el món ha perdut per sempre.

LLUÍS ROMERO

Guia Romero dels grans vins a petits preus 2022
Cossetània, 2021, 276 pàg.

Aquesta obra pretén apropar el vi català als lectors d'una manera amena i entenedora. Per fer-ho, l'autor es val d'una selecció de més de 500 vins de gran qualitat amb un preu inferior als 15 euros. També vol trencar el mite que el bon vi català és car i engrescar tot amant de la bona gastronomia a apostar pel vi de Catalunya, una terra amb una llarga tradició vitícola.

CRÍTICA DE CINEMA

MERCÈ LAJARA

Llicenciada en Biologia
i doctora en Bioètica

Segones oportunitats

Octubre del 2011, ETA entrega les armes. Setembre del 2021, s'estrena *Maixabel*. Aquesta impressionant pel·lícula ens mostra l'alçada com a directora d'Icíar Bollaín que aposta per guions originals i que porten a la reflexió com *El olivo* o *La boda de Rosa*. A *Maixabel* s'endinsa en un tema que, malgrat que ha passat temps, pot ferir moltes sensibilitats: els crims d'ETA i les seves víctimes.

L'any 2000 és assassinat per ETA Juan María Jáuregui, polític socialista del País Basc. La seva esposa, Maixabel Lasa, catorze anys més tard, rep una petició insòlita: un dels assassins, Luis Carrasco (interpretat fenomenalment per Urko Olazabal), demana entrevistar-se amb ella a la presó a Àlaba on compleix condemna després d'haver-se desvinculat de la banda terrorista. Més tard ho farà Ibon Etxezarreta, en aquest cas interpretat per Luis Tosar, però serà fora de la institució penitenciària, ja que el nou govern ha suprimit aquestes trobades. Blanca Portillo sap interpretar molt bé el paper d'aquesta gran dona, Maixabel, forta i serena quan ho ha de ser, davant dels terroristes, i alhora fràgil i tendra en les escenes familiars. Els presoners, tancats tant de temps, han pogut reflexionar sobre la seva vida i el sentit dels seus actes i se'n peneixen. Necessiten trobar-se amb les víctimes per demanar el

seu perdó i estan disposats a respondre a qualsevol pregunta que els vulguin fer.

Hi ha escenes memorables, especialment les reunions de la protagonista amb els seus victimaris. En elles, Bollaín juga amb el pla/contraplà per mostrar fins al mínim gest dels interlocutors. També impressiona el recorregut per diferents carrers que fa Ibon Etxezarreta recordant el so de cada bomba i de cada tret dels assassinats perpetrats. Es dibuixa aquí i en altres moments l'angoixa i el remordiment pels fets comesos. I la impressionant escena final, que no desvetlarem.

Tot i que els condemnats demanen perdó, Maixabel parla d'oferir segones oportunitats. És aquest convenciment que compartia amb el seu marit, el que li dona la fortalesa per trobar-se amb els botxins de Juanmari. Això li suposarà incomprendensions tant de la família, com dels amics i de les altres víctimes, però seguirà endavant.

Maixabel, en una de les moltes entrevistes que li han fet, diu: «Perdonar té una connotació religiosa i jo soc agnòstica.» L'exemple d'aquesta dona ens ha d'interpel·lar a nosaltres, cristians, a tenir present el perdó sempre en les nostres vides, fins i tot en casos tan extrems com el que ens mostra aquest colpidor film.

AMB BON HUMOR

MAIXABEL

DIRECTORA: Icíar Bollaín

GUIÓ: Icíar Bollaín, Isa Campo

INTÈRPRETS: Blanca Portillo,

Luis Tosar, Urko Olazabal, María

Cerezuela, entre altres

MÚSICA: Alberto Iglesias

Drama, basat en fets reals

Espanya

115 minuts

CRÍTICA LITERÀRIA

MÍRIAM DíEZ BOSCHDirectora Observatori Blanquerna
de Comunicació, Religió i Cultura

Un petit gran assaig contemporani

JORDI PIGEM*Pandèmia i postveritat*
Fragmenta, 2021, 144 pàg.

Res no és innocent en la tria de la portada d'un llibre. I els professionals de Fragmenta han sabut copsar esplèndidament el missatge del filòsof Jordi Pigem en una imatge que il·lustra el seu *Pandèmia i postveritat*. La vida, la consciència i la Quarta Revolució Industrial. L'avinguda Diagonal, en la seva part alta, amb unes vies amples però buides, semàfors que ens limiten per a la nostra seguretat, un hospital enorme a un costat, les torres de "la Caixa" i el seu gran conglomerat financer a l'altre. I no ho veiem però també hi ha amagat a mà dreta un gran centre comercial, un edifici dedicat a la seguretat nacional i altres símbols de la nostra civilització. La pandèmia, aquesta gran lupa que tot ho ha engrandit, no ha fet més que plantar-nos la realitat de cares. No hem pogut fer el que solíem fer. Ens hem hagut d'enfrontar a mil pors. Hem vist com la tecnologia que teòricament ens facilita la vida ens té controlats. Ens hem vist perduts i perdedors. I, amb tot, hem sabut buscar esclatxes i intuir cap on es genera l'esperança. El filòsof Jordi Pigem ressegueix, amb coneixement holístic però no pedant, el que ens queda d'aquesta civilització robotitzada i penetrantment digital. Ens en mostra les fragilitats, ens n'exposa els dimonis, ens en mostra també les bondats. Tot i ser un llibre més arreglat amb les distopies inquietants d'Orwell, Huxley o Postman, també hi traspua sempre aquella serena esperança que veu en la humanitat una potència desarmant davant les màquines. Hi ha una secció en el volum (de 144 pàgines que es llegeixen molt bé i que estan dividides en seccions que tenen sentit per si soles) dedicada a la postveritat, a les notícies falses, i també moltes referències a com aquesta societat en què vivim ens atrofia algunes emocions i capacitats i en desenvolupa d'altres que no sempre són el paradigma del progrés i el benestar. Pigem, en aquest assaig de lucidesa que ens regala, observa sense pontificar, i desgrana elements que van de la tecnologia a la ciència passant per la música, la literatura, l'art o la comunicació. Un petit gran assaig contemporani que ens fa anar dient «i tant», «ja, és que és així», però també ens arrenca un «com?», «però això és possible?». Ni ens reafirma en seguretats ni ens deixa indiferents. Un bon llibre, per tant.

RAUXA

Amics que no ho són (I)

L'extremisme islàmic és un problema greu i d'abast global. Es tracta d'un fenomen complex, en què l'essència religiosa pròpiament dita es barreja de manera indestruïble amb qüestions polítiques, culturals i econòmiques. Pot ser considerada una ideologia literalment reaccionària, perquè neix com a resposta frontal al triomf del model cultural d'Occident, com va quedar ben clar amb la Revolució iraniana del 1979, primer gran èxit polític de l'islamisme. Ell mateix es presenta com un retorn a la puresa de l'origen, a l'islam més tradicional, però en fer de l'enemic occidental el seu motiu d'existir i en haver esdevingut un dels actors del joc de forces del tauler internacional, en realitat participa de ple d'aquest món modern que tant pretén combatre. Seria ingenu menystenir o rebair el perill d'aquesta ideologia, sobretot quan se serveix de la violència indiscriminada per aconseguir els seus objectius. El diàleg és sempre el camí ideal i preferible, però perd tota eficàcia si una de les parts ni tan sols es planteja escoltar. L'Església té clar que el fanatisme islàmic és una amenaça real, sobretot per a les comunitats cristianes en països de majoria musulmana, com passa al Pròxim Orient; ara bé, alhora és prou honesta per no incloure tots els creients musulmans dins del sac del fonamentalisme. Aquesta distinció és important si volem ser justos, i si no volem caure en el parany de creure que qualsevol moviment o força contrària a la religió islàmica es converteix automàticament en aliada de l'Església; sobretot si allò que mou aquesta oposició és la rancúnia, encara que aquest sentiment sigui ben comprensible. La premissa segons la qual l'enemic del nostre enemic ha de ser amic nostre és falsa i perillosa.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

SANT ANTONI ABAT

El **dilluns 17 de gener**, a les 17.30, benedicció d'animals a la plaça de la parròquia de la Concepció (c/ Aragó, 299 – Barcelona), pregària al sant i distribució de recordatoris.

EFFATHÀ

El **dimecres 19 de gener**, a les 18.00, dins del curs *Coneixement de Catalunya i espiritualitat*, Josep Casellas parla sobre *Jesús de Nazaret: el missatge*. Inscripcions: www.cristiansdebase.cat/formulari-de-matricula-curs-de-coneixement-de-catalunya-i-espiritualitat.

CATEDRAL DE BARCELONA

El **dimecres 19 de gener**, a les 20.00, concert d'orgue amb Pau Riuró.

PREGÀRIA

El **dijous 20 de gener**, a les 19.00, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco (pepe.alaman@salesians.cat).

AULA MOUNIER

El **dijous 20 de gener**, a les 19.00, xerrada sobre *Una mirada a un passat recent deshumanitzat* amb Josep Lluís Vázquez Borau a la sala Sant Jordi del Seminari de Barcelona (c/ Diputació, 231). Albert Llorca i Bonaventura Pedemonte comenten el llibre de Vázquez *Simone Weil y los crucificados de la tierra*. Lectura del Reconeixement Mounier 2022.

INTERIORITAT

El **dijous 20 de gener**, a les 19.00, xerrada en línia amb Natàlia Pla sobre *Retrobaments que salven. Obert als altres*. Inscripcions: www.espainterioritatpalau.com.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dijous 20 de gener**, a les 19.00, grup de lectura sobre *Desconeguts a la porta de casa de Zygmunt Bauman* amb M. Carmen de la Fuente; els **dilluns del 24 de**

gener al 28 de febrer, a les 19.00, seminari *La pietat cristiana avui*, amb Josep Cobo (www.cristianismeijusticia.net).

ADORACIÓ

El **dijous 20 de gener**, a les 20.45, adoració amb *lectio divina* a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa (c/ Consell de Cent, 112 – Barcelona).

CATECUMENAT

El **diumenge 23 de gener**, a les 10.30, recés de catecúmens a la casa d'espiritualitat Betània de Cornellà de Llobregat. Reserves: tel. 620 030 530.

PARES TEATINS

El **diumenge 23 de gener**, a les 17.30, concert d'Olga Shvydka i Tetiana Timasheva a favor de la Fundació Manos Providentes. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

Sant Feliu de Llobregat

CATEQUESI

El **divendres 21 de gener**, a les 19.00, Mn. Joan Peñafiel imparteix una catequesi sobre *Com llegir textos bíblics de manera que ens ajudin en la vida de fe i en la pregària* a la parròquia de Sant Josep Obrer de Sant Boi de Llobregat.

Vic

EVANGELI

El **diumenge 16 de gener**, a les 11.30, presentació del llibre *Goigs a Jesús. L'evangelí del diumenge* de Mn. Sebastià Codina a l'església de Sant Pere de Vacarisses.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè les persones que pateixen discriminació i persecució religiosa trobin el reconeixement dels seus drets i dignitat

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

[y Catalunya Cristiana](https://www.youtube.com/CatalunyaCristiana)

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: PJ Armengou, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Juan Antonio Delgado, Míriam Díez, Pere Fàbregues, Quique Fernández, Antonio Gil, Joan Guiteras, Mercè Lajara, Francesc Linares, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Lluïa Pou, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez Torrents, Lluís Serra, Valentí Serra, Lluís Solà, Sebastià Taltavull, Gerard Villalonga, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Antonio Pampliega és un jove periodista que ha cobert diferents guerres. Mentre informava sobre la de Síria, el 2015, va ser segrestat per Al-Qaeda. Durant el captiveri, va començar la novel·la *Flores para Ariana*, en la qual relata la dura realitat de les dones afganeses sota el règim talibà. Pampliega va passar pel programa de Ràdio Estel *Tot anirà bé*, amb Toni Marín, on va compartir amb els oients el seu testimoni impactant.

Durant el segrest es va construir una finestra...

Vaig començar a escriure *Flores para Ariana* quan estava segrestat per Al-Qaeda en una cel·la que, de paret a paret, feia 34 passes. Aquesta novel·la, sobretot, era una manera de sortir d'aquella cel·la que només podia abandonar cinc minuts al matí per anar al lavabo i cinc minuts a la tarda. Jo volia viatjar, sortir, pensar que hi havia més que aquelles quatre parets... em va ajudar a respirar durant un mes, mes i mig, fins que una tarda un dels segrestadors em va dir que podia escriure el que volgués perquè mai no ho trauria d'allà. Tant d'esforç, tanta dedicació, per a res! Vaig deixar d'escriure. No vaig posar punt final a la novel·la, mai no la vaig acabar estant segrestat perquè, en el meu imaginari, era una forma de posar punt final al meu segrest. I jo no volia posar-hi un punt final perquè sabia el que això significava.

Però hi va haver un final feliç.

Hi va haver un final feliç, però es va dilatar molt perquè van ser 299 dies de segrest, que són 10 mesos. Jo vaig tenir una segona oportunitat que molts dels meus companys, malauradament, no van tenir.

N'ha après alguna cosa?

Si alguna cosa m'ha ensenyat el segrest és donar importància a coses a les quals en el dia a dia no donem, com les abraçades o dir «t'estimo». En tornar, em venia de gust la vida.

Què és el que li feia més mal?

A mi, el que més mal em feia no eren els cops, sinó estar sol, no saber res de la meua família, si l'endemà em matarien...

Antonio Pampliega, periodista especialitzat en zones de conflicte

«Somric a la vida perquè he tingut una altra oportunitat»

I com explica tot això amb un somriure?

Perquè hi ha molta feina dins del segrest. Una de les oportunitats que em va donar el segrest, enclaustrat, va ser conèixer-me a mi mateix, sobretot veure el que havia estat la meua vida fins aquell moment i pensar que volia que continuessin les coses bones, apartar les coses dolentes i, si en sortia, estar agraït amb la vida i amb la gent. Intento anar amb aquesta lliçó per bandera i somric a la vida perquè he tingut una altra oportunitat. No té sentit sortir i continuar en el mateix forat en el qual et tenien, no té sentit ser una ànima trista.

Què suposa ser corresponsal de guerra?

Visualitzes coses a les quals molts cops la societat gira l'esquena. T'adones de la importància que tenim com a periodistes. La vida, i sobretot la guerra, et dona una bufetada a la cara, però has de tenir eines psicològiques.

Per què va escollir el nom d'Ariana per a la seva novel·la?

És un nom especial a la meua vida. És el de la meua nena, que té 15 mesos, i és el nom amb què Alexandre Magne va batejar l'Afganistan. És la història d'una nena de 14 anys al Afganistan dels primers talibans. Les nenes no podien estudiar, les casaven amb homes més grans, els robaven els somnis. Jo no puc salvar aquestes nenes, però puc explicar la seva història perquè la gent entengui el que és la realitat de la dona afganesa. Som els ulls d'aquells que no poden veure i la veu d'aquells que no poden parlar.

Quin és l'objectiu del llibre?

Un dels objectius és dir al públic, sobretot al juvenil, que hi ha vida més enllà de TikTok, que som afortunats. Vivim en una bombolla molt petitona que no és el món real. Hi ha fotos que em costen molt de fer i d'altres que mai no veuran la llum, no perquè jo no ho vulgui, sinó perquè no estem preparats.

ràdio estel

El matí a Ràdio Estel
de 8 h a 13.45 h

Tot anirà bé
de 15 h a 18 h

Camins
de 20 h a 21 h

Barcelona 106.6

Tarragona 100.6

Girona 103.4

Lleida 91.5

Catalunya Central 93.7

Vic 98.4

Tortosa 90.1

El Garraf 96.8

La Cerdanya 104.4

La Seu d'Urgell 105.0

Andorra 107.5

Bossòst 106.0

escoltant, sentiràs